

EKOPADOME

	Primāri	Līmenis 1 2 3 4	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (1. līmenis)	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (2. līmenis)	Zaļais karogs (3. līmenis)	Zaļais karogs un Ekoskolu vēstnieku statuss (4. līmenis)	Komentāri
	Sekundāri						
1.1	Ekopadomes sastāvs un izveide		1) Ekopadomē darbojas skolēni un Ekoskolas koordinators.	1) Ekopadomē darbojas skolēni un Ekoskolas koordinators. 2) Ekopadomē darbojas arī citi ar skolu saistītie cilvēki – skolotāji, saimnieks, vadība un/vai vecāki. ¹	1) Ekopadomē darbojas skolēni un Ekoskolas koordinators. 2) Ekopadomē darbojas arī citi ar skolu saistītie cilvēki – dažādu jomu skolotāji, saimnieks, vadība un vecāki. ¹ 3) Skolēni veido vismaz 2/3 ² no Ekopadomes sastāva un pievienojas Ekopadomei pēc pašu iniciatīvas.	1) Ekopadomē darbojas skolēni un Ekoskolas koordinators. 2) Ekopadomē darbojas arī citi ar skolu saistītie cilvēki. 3) Skolēni veido vismaz 2/3 ² no Ekopadomes sastāva un pievienojas Ekopadomei pēc pašu iniciatīvas. 4) Ekopadomē pēc iespējas piedalās arī vietējās kopienas pārstāvji, piemēram, pašvaldības, mediju, vietējo organizāciju pārstāvji.	
1.2	Ekopadomes darbības kārtība		1) Lēmumus par Ekopadomes darbības kārtību ³ pieņem Ekoskolas koordinators. Skolēni ir lēmumu izpildītāji.	1) Ekoskolas koordinators definē Ekopadomes darbības kārtību ³ un iepazīstina ar to pārējos pārstāvjus. 2) Skolēni ir informēti, tiek motivēti paust savu viedokli, bet gala lēmumu par darba saturu, procesu un rezultātu pieņem pieaugušie.	1) Ekoskolas koordinators piedāvā savu Ekopadomes darbības kārtību. 2) Ekopadomes pārstāvji, pārsvarā skolēni izsaka savu viedokli un kopā ar pārējiem vienojas par koordinatora piedāvāto darbības kārtību ³ un pieņem lēmumus. 3) Ekopadome ir atbildīga par 7 Ekosoļu īstenošanu, vides un skolēnu interešu aizstāvību skolā. Ekopadome sadarbojas ar skolēnu pašpārvaldi. ⁴ 4) Ekopadome sadarbojas ar skolas, vecāku padomi un skolas vadību Ekoskolas jautājumu risināšanā.	1) Skolēni piedāvā Ekopadomes darbības kārtības principus, koordinatoram iesaistoties pēc vajadzības un palīdzot skolēniem pašiem nonākt līdz idejām. 2) Ekopadomes pārstāvji izsaka viedokli par skolēnu piedāvājumu un kopā vienojas par darbības kārtību ³ un pieņem lēmumus. 3) Ekopadome ir atbildīga par 7 Ekosoļu īstenošanu, vides un skolēnu interešu aizstāvību skolā. Ekopadome sadarbojas ar skolēnu pašpārvaldi. ⁴ 4) Ekopadome sadarbojas ar skolas, vecāku padomi un skolas vadību Ekoskolas jautājumu risināšanā. 5) Ekopadomes dalībnieki zina un ir izmantojuši metodes, ar kurām iespējams ietekmēt pašvaldības līmeņa lēmumus vides aizsardzības jomā, piemēram, vēstules.	
1.3	Lomu un pienākumu sadale ⁵		1) Ekoskolu koordinators pats izdomā un sadala Ekopadomes pārstāvju lomu un pienākumus.	1) Ekoskolu koordinators pats izdomā un sadala Ekopadomes pārstāvju lomu un pienākumus atbilstoši skolēnu interesēm, zināšanām un prasmēm. 2) Daži skolēni paši saprot savu lomu (bez uzdevumu skaidrošanas katru reizi) un atbildīgi veic savus pienākumus.	1) Skolēni paši sadala lomas un pienākumus atbilstoši savām interesēm, zināšanām un prasmēm, balstoties uz skolotāja noteiktu lomu sarakstu. 2) Lielākā daļa skolēnu saprot savu lomu un atbildīgi veic savus pienākumus. 3) Skolēni spēj izskaidrot savu lomu un nodot pienākumus komandas biedriem, ja nespēj tos veikt paši.	1) Skolēni paši rada un sadala pienākumus atbilstoši savām interesēm, zināšanām un prasmēm, koordinatoram iesaistoties pēc vajadzības. ⁶ 2) Katrs skolēns saprot savu lomu un atbildīgi veic savus pienākumus. 3) Skolēni spēj izskaidrot savu lomu un nodot pienākumus komandas biedriem, ja nespēj tos veikt paši. 4) Pirms pienākumu sadales skolēni paši sagatavo uzdevumu sarakstu un, izvērtējot savas iespējas, vienojas par prioritātēm.	

1.4.	Ekopadomes motivēšana, pēctecība	1) Ekopadomei ir motivēšanas aktivitāšu idejas , kas varētu palīdzēt veicināt dažādu klašu pārstāvniecību un pēctecība, bet tās netiek realizētas .	1) Reizi gadā tiek realizēta vismaz viena motivēšanas aktivitāte ⁷ Ekopadomes skolēniem. 2) Ekopadomē tiek veicināta dažāda vecuma skolēnu, klašu pārstāvniecība un pēctecība.	1) Mācību gada laikā tiek realizētas dažādas ⁸ motivēšanas aktivitātes ⁷ Ekopadomes skolēniem. 2) Ekopadomē darbojas dažāda vecuma skolēni, nodrošinot pēctecību. ⁹ 3) Ekopadomes dalībniekiem pieejamās iespējas ir labi zināmas skolā.	1) Mācību gada laikā tiek realizētas dažādas ⁸ motivēšanas aktivitātes ⁷ Ekopadomes skolēniem. 2) Ekopadomē darbojas dažāda vecuma skolēni, nodrošinot pēctecību. ⁹ 3) Ekopadomes dalībniekiem pieejamās iespējas ir labi zināmas skolā. 4) Vēlme piedalīties motivēšanas aktivitātēs ir piesaistījusi jaunus Ekopadomes dalībniekus vai atbalstītājus.
1.5.	Ekopadomes sadarbība, komandas darbs	1) Ekopadomes pārstāvji pārsvarā ir iepazinuši viens otru, piemēram, zina dažu dalībnieku vārdus, klasi.	1) Ekopadomes pārstāvji pārsvarā ir iepazinuši viens otru . 2) Darbus, kurus vieglāk veikt sadarbojoties, Ekopadomes skolēni veic grupās.	1) Ekopadomes pārstāvji ir saliedēti , iepazinuši viens otru, spēj vienoties un uzņemties atbildību par kopīgo vēlamo komandas darba rezultātu. Kopā sadala, saprot un atbildīgi veic savus pienākumus , kas palīdz sasniegt izvirzīto mērķi. 2) Darbus, kurus vieglāk veikt sadarbojoties, Ekopadomes skolēni veic grupās. 3) Skolēni spēj labi sadarboties kopīgo uzdevumu veikšanai arī atšķirīgās grupās ar dažādu vecumu un interešu pārstāvjiem.	1) Ekopadomes pārstāvji ir saliedēti, iepazinuši viens otru, spēj vienoties un uzņemties atbildību par kopīgo vēlamo komandas darba rezultātu. Kopā sadala, saprot un atbildīgi veic savus pienākumus, kas palīdz sasniegt kopīgi izvirzīto mērķi. 2) Darbus, kurus vieglāk veikt sadarbojoties, Ekopadomes skolēni veic grupās. 3) Skolēni spēj labi sadarboties kopīgo uzdevumu veikšanai arī atšķirīgās grupās ar dažādu vecumu un interešu pārstāvjiem. 4) Skolēni uzņemas līderību komandā, piemēram, paši veido, atbalsta un vada komandu, organizē lomu un pienākumu sadales procesu, vada plāna izstrādi un mērķu noteikšanu, pārrauga un izvērtē procesu, rezultātu. (Koordinators iesaistās pēc vajadzības.)
1.6.	Ekopadomes izpratne	1) Ekoskolas koordinators izprot Ekoskolu 7 soļu būtību – saprot, kas katrā no soļiem ir jādara un prot atbilstoši rīkoties, iesaistot pārējos.	1) Ekoskolas koordinators izprot Ekoskolu 7 soļu būtību. 2) Visi Ekopadomes pārstāvji zina, ka Ekoskolu programmas pamatā ir 7 soļi – katrs spēj dažus soļus raksturot saviem vārdiem un saprot, kā tos īsteno.	1) Ekoskolas koordinators izprot Ekoskolu 7 soļu būtību. 2) Visi Ekopadomes pārstāvji zina, ka Ekoskolu programmas pamatā ir 7 soļi – liela daļa spēj visus soļus raksturot saviem vārdiem un saprot, kā tos īsteno. 3) Liela daļa Ekopadomes skolēnu spēj izskaidrot 7 Ekoskolu soļu savstarpējo saikni.	1) Ekoskolas koordinators izprot Ekoskolu 7 soļu būtību. 2) Visi Ekopadomes pārstāvji zina, ka Ekoskolu programmas pamatā ir 7 soļi – liela daļa spēj visus soļus raksturot saviem vārdiem un saprot, kā tos īsteno. 3) Liela daļa Ekopadomes skolēnu spēj izskaidrot 7 soļu savstarpējo saikni. 4) Ekopadomes pārstāvji saprot un spēj paskaidrot citiem ieguvumus, ko dod Ekoskolu 7 soļu izmantošana ilgtermiņa pārmaiņu radīšanai.
1.7.	Sēžu plāns	1) Katras sēdes plāns tiek veidots tās norises laikā .	1) Visām lielajām sēdēm (piedalās visi vai lielākā daļa pārstāvju) ir iepriekš noteikts plāns . 2) Vismaz lielās sēdes nodrošina, ka tiek īstenota paveikto darbu rezultātu izvērtēšana un nākamo uzdevumu laicīga plānošana.	1) Visām lielajām sēdēm ir iepriekš noteikts plāns. 2) Teju visas ¹⁰ sēdes nodrošina, ka tiek īstenota paveikto darbu rezultātu izvērtēšana un nākamo uzdevumu laicīga plānošana. 3) Teju visām mazajām sēdēm (sanāk daļa Ekopadomes pārstāvju, piem., tikai skolēni vai skolēni un koordinators, skolotāji) ir iepriekš noteikts plāns.	1) Visām lielajām sēdēm ir iepriekš noteikts plāns. 2) Teju visas ¹⁰ sēdes nodrošina, ka tiek īstenota paveikto darbu rezultātu izvērtēšana un nākamo uzdevumu laicīga plānošana. Atsevišķas sēdes paredz iespēju skolēniem izvērtēt individuālo un komandas darbu . 3) Teju visām mazajām sēdēm ir iepriekš noteikts plāns. 4) Sēdes notiek raiti, nepieciešamos lēmumus pieņemot bez liekas kavēšanās: nelietderīgiem konfliktiem un pārlieku ilga laika patēriņa nesvarīgām detaļām.

1.8.	Sēžu biežums, ilgums	<p>1) Lielās sēdes (piedalās visi vai lielākā daļa Ekopadomes pārstāvju) notiek vismaz reizi semestrī.</p> <p>2) Mazās sēdes (sanāk daļa Ekopadomes pārstāvju, piem., tikai skolēni vai skolēni un koordinators, skolotāji) notiek vismaz reizi divos mēnešos.</p>	<p>1) Lielās sēdes notiek vismaz reizi semestrī.</p> <p>2) Mazās sēdes notiek regulāri, bet ne retāk kā vienu reizi mēnesī.</p> <p>3) Tikšanās ilgums un sēžu apmeklētība ir pietiekami, lai nodrošinātu paveikto darbu rezultātu izvērtēšanu, nākamo uzdevumu plānošanu un Ekopadomes dalībnieku līdzdalību lēmumu pieņemšanā.</p>	<p>1) Lielās sēdes notiek vismaz 3 reizes mācību gadā.</p> <p>2) Mazās sēdes notiek regulāri, bet ne retāk kā vienu reizi mēnesī.</p> <p>3) Tikšanās ilgums un sēžu apmeklētība ir pietiekami, lai nodrošinātu paveikto darbu rezultātu izvērtēšanu, nākamo uzdevumu plānošanu un Ekopadomes dalībnieku līdzdalību lēmumu pieņemšanā.</p>	<p>1) Lielās sēdes notiek vismaz 4 reizes mācību gadā.¹¹</p> <p>2) Mazās sēdes notiek regulāri – biežāk nekā vienu reizi mēnesī.</p> <p>3) Tikšanās ilgums un sēžu apmeklētība ir pietiekami, lai nodrošinātu paveikto darbu rezultātu izvērtēšanu, nākamo uzdevumu plānošanu un Ekopadomes dalībnieku līdzdalību lēmumu pieņemšanā.</p> <p>4) Skolas vadība palīdz risināt ar skolas grafiku saistītus šķēršļus, lai nodrošinātu vēl labāku iespēju pilnvērtīgai Ekopadomes dalībnieku līdzdalībai Ekopadomes sēdēs.</p>	
1.9.	Ekopadomes sēžu vadīšana	<p>1) Ekoskolas koordinators izstrādā saturu un vada Ekopadomes sēdes.</p>	<p>1) Skolēni neizlemj par sēžu saturu, bet piedalās sēžu vadīšanā vai skolēni izlemj par saturu, bet nepiedalās sēžu vadīšanā.</p>	<p>1) Skolēni kopīgi ar pieaugušajiem izlemj par sēžu saturu un vada procesu.</p>	<p>1) Skolēni izlemj par sēžu saturu un vada procesu, pieaugušajiem iesaistoties pēc vajadzības.</p>	
1.10.	Protokoli	<p>1) Lielajās Ekopadomes sēdēs (piedalās lielākā daļa pārstāvju, skolotāji, vecāki, skolas vadība) reizēm tiek rakstīti protokoli (pieraksti par sēdes norisi).</p> <p>2) Protokolu raksta koordinators vai cits pieaugušais.</p>	<p>1) Lielajās Ekopadomes sēdēs vienmēr tiek rakstīti protokoli.</p> <p>2) Protokolē pieaugušais vai skolēns, kuru ieceļ Ekoskolas koordinators.</p> <p>3) Protokolā iekļauts jau iepriekš sagatavots sēdes plāns (tēma/as, kas tiks apspriestas).</p>	<p>1) Lielajās Ekopadomes sēdēs vienmēr tiek rakstīti protokoli.</p> <p>2) Skolēni izrāda iniciatīvu par protokolu rakstīšanu, bet dalās atbildībā arī ar pieaugušajiem.</p> <p>3) Protokolā iekļauts iepriekš sagatavots sēdes plāns, tajā skaitā izvērtējuma sadaļas par notikušajām aktivitātēm, izvērtējums par Ekoskolu mērķu sasniegšanu līdz šim.</p> <p>4) Protokola noslēgumā tiek pierakstīti atbildīgie par turpmākiem uzdevumiem, to termiņi. Sēdē tiek izmantoti iepriekšējie protokoli, vērtējot uzdevumu īstenošanu.</p>	<p>1) Lielajās Ekopadomes sēdēs vienmēr tiek rakstīti protokoli.</p> <p>2) Skolēni izrāda iniciatīvu un vienmēr protokolu raksta paši. (Pienākumu uzņemas viens skolēns vai protokolētāji mainās).</p> <p>3) Protokolā iekļauts iepriekš sagatavots sēdes plāns, tajā skaitā izvērtējuma sadaļas par notikušajām aktivitātēm, izvērtējums par Ekoskolu mērķu sasniegšanu līdz šim.</p> <p>4) Protokola noslēgumā tiek pierakstīti atbildīgie par turpmākiem uzdevumiem, to termiņi. Sēdē tiek izmantoti iepriekšējie protokoli, vērtējot uzdevumu īstenošanu.</p> <p>5) Teju visi skolēni saprot protokolēšanas nozīmi Ekoskolu mērķu sasniegšanā, var uzņemties šos pienākumus.</p>	
Skaidrojumi		<p>1 – Ekopadomē ir jāiesaista pēc iespējas dažādus skolas pārstāvjus. Ja tas neizdodas, lai izpildītu kritēriju, pietiek arī ar alternatīvām iesaistes metodēm, piemēram, ja neizdodas iesaistīt dažādu jomu skolotājus, var pedagoģiskās sēdēs iekļaut Ekoskolas programmas jautājumus. Ja neizdodas iesaistīt vecākus, var sadarboties ar skolas, vecāku padomi vai uzrunāt, iesaistīt vecāku pārstāvjus vecāku sapulcēs.</p> <p>2 – Šī proporcija var būt arī mazāka, ja tas nav praktiski iespējams, piemēram, mazajās skolās. Tādējādi nav mākslīgi jāsamazina pieaugušo skaitu, ja skolēnu īpatsvars nav 2/3, jo arī citu skolas pārstāvju iesaiste ir būtiska. Kritērija mērķis ir veicināt skolēnu iesaisti, dot viņiem iespēju lemt un darīt. Pamatdoma, ka skolēniem ir galvenā loma.</p> <p>3 – Ekopadomes darbības kārtība paredz, piemēram, lēmumu pieņemšanas procesu, lomu un pienākumu sadali, iekšējo un ārējo komunikāciju.</p> <p>4 – Skolēnu pašpārvaldei un Ekopadomei ir jāmeklē sadarbības iespējas un jāīsteno kopīgas aktivitātes. Piemēram, var risināt vides novērtējumā konstatētās problēmas, saskaņot rīcības plānus un organizēt kopīgus pasākumus, informēt un izglītēt skolas pārstāvjus un vietējo sabiedrību, palīdzēt integrēt vides jautājumus mācību procesā.</p> <p>5 – Lomu sadale var būt ilgtermiņā definēta, bet reizē arī maināma gada laikā. Svarīgākais kritērijs ir skolēnu: izpratne par to, kas jā dara un kādēļ tas ir svarīgi; iniciatīvas veicināšana; iesaiste lomu un pienākumu definēšanas procesā. Nav svarīgi, vai tas notiek pirms aktivitātes vai iepriekš, ilgtermiņā definējot lomas. Jāvērtē, kas labāk strādā, attīsta bērniem atbildību pret uzticēto pienākumu, interesi.</p> <p>6 – Skolotāja uzdevums vadīt procesu un palīdzēt skolēniem pašiem nonākt līdz nepieciešamajām lomām un pienākumiem, piem., uzdodot jautājumus, diskutējot nevis iedodot gatavu sarakstu.</p> <p>7 – Motivēšanas aktivitāšu piemēri- kopīgs Ekopadomes saliedēšanas vai izklaides pasākums, sadraudzības pasākums ar citām Ekoskolām, iespēja Ekopadomes skolēniem iegūt labu novērtējumu, piedāvājot mācību stundā izvēlēties ar vidi, Ekoskolas darbību saistītu uzdevumu saturu.</p> <p>8 – Dažādas aktivitātes, piem., Zaļajam karogam vismaz 1 lielāks pasākums gadā (kāds izbrauciens, pārgājiens, sadraudzības pasākums) un, ja iespējams, atsevišķas mazas aktivitātes (nav nepieciešama liela sagatavošanās, piem., galda spēļu, filmu vakars, kopīga ēst gatavošana, Ekopadomes sēde ar «rozīnīti»). Ekoskolu vēstniekiem: vismaz 2 lielāki pasākumi (Piem., saliedēšanas gada sākumā un rezultātu nosvinēšana gada beigās) un pēc iespējas atsevišķas mazas aktivitātes.</p> <p>9 – Kritērijs paredz klašu daudzveidību nevis obligāti visu klašu pārstāvniecību (īpaši lielās skolās). Kritērijs paredz, ka tiek meklēti risinājumi, skolēni tiek uzrunāti, motivēti, bet neviens noteikti netiek spiests. Svarīgs ir brīvprātības princips un motivēšanas pasākumi, kas ieinteresē.</p> <p>10 – Sēdes plānā var būt izņēmumi, piemēram, pēkšņi kāds neplānots pasākums, kāds lielāks izvērtējums, kam jāvelta visa sēde.</p> <p>11 – Piem., septembrī - lomu un pienākumu sadale, pirmo rudens darbu plānošana (vides novērtējums u.tml.); oktobrī - vides novērtējuma rezultātu kopsavilkums, mērķu izvirzīšana un rīcības plāna sastādīšana; janvārī - 1. semestra izvērtēšana, turpmākie soļi; maijs - 2. semestra izvērtēšana, turpmākie soļi.</p> <p>Vairāk par Ekopadomi skat. metodiskā materiālā 7. lpp. https://ej.uz/ekoskolu-metodiskais</p>				

VIDES NOVĒRTĒJUMS

	Primāri	Līmenis 1 2 3 4	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (1. līmenis)	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (2. līmenis)	Zaļais karogs (3. līmenis)	Zaļais karogs un Ekoskolu vēstnieku statuss (4. līmenis)	Komentāri
	Sekundāri						
2.1	Vides novērtējuma saturs ¹		1) Vides novērtējums piecās pamattēmās (ūdens, atkritumi, enerģija, transports, pārtika) iekļauj: skolas ietekmju izvērtējumu, ilgtermiņa salīdzinājumu (konkrētā gada datus) un visu datu izvērtējumu.	1) Vides novērtējums piecās pamattēmās iekļauj: skolas ietekmju izvērtējumu, ilgtermiņa salīdzinājumu (konkrētā gada datus) un visu datu izvērtējumu. 2) Gada tēmā iekļauj: skolēnu zināšanu un attieksmju izvērtējumu un vecāku ² aptauju.	1) Vides novērtējums piecās pamattēmās iekļauj: skolas ietekmju izvērtējumu, ilgtermiņa salīdzinājumu (konkrētā gada datus) un visu datu izvērtējumu. 2) Gada tēmā un iepriekš īstenotā tēmā (salīdzinājumam) iekļauj: skolēnu zināšanu un attieksmju izvērtējumu un vecāku ² aptauju. 3) Vides novērtējums papildtēmās (Skolas vide un apkārtnē/Mežs, Vide un veselība, Līdzdalība/Mācību saturs) un apkopojošās tēmās (Bioloģiskā daudzveidība un klimata pārmaiņas) iekļauj: skolas ietekmju izvērtējumu, ilgtermiņa salīdzinājumu (konkrētā gada datus) un visu datu izvērtējumu.	1) Vides novērtējums piecās pamattēmās iekļauj: skolas ietekmju izvērtējumu, ilgtermiņa salīdzinājumu (konkrētā gada datus) un visu datu izvērtējumu. 2) Gada tēmā un iepriekš īstenotā tēmā (salīdzinājumam) iekļauj: skolēnu zināšanu un attieksmju izvērtējumu un vecāku ² aptauju. 3) Vides novērtējums papildtēmās un apkopojošās tēmās iekļauj: skolas ietekmju izvērtējumu, ilgtermiņa salīdzinājumu (konkrētā gada datus) un visu datu izvērtējumu. 4) Gada tēmā tiek īstenots pētījums. ³ 5) Ja nepieciešams, skolas situācijas izvērtējuma sadaļā tiek izdomāti un izpētīti papildus jautājumi, kas atbilst Ekoskolu tēmu mērķiem.	
2.2	Vides novērtējuma veikšana		1) Tikai pieaugušie pieņem gala lēmumus un koordinē ⁴ novērtējuma procesu. 2) Vides novērtējums katru gadu tiek veikts septembrī, oktobrī, izņemot jaunās skolas, kas pievienojas Ekoskolu programmai vēlāk.	1) Pieaugušie pieņem gala lēmumus un koordinē ⁴ novērtējuma procesu, Ekopadomes skolēniem uzticot daļu atbildības, atsevišķu uzdevumu izpildi. 2) Vides novērtējums katru gadu tiek veikts septembrī, oktobrī pirms rīcības plāna sastādīšanas, izņemot jaunās skolās, kas pievienojas Ekoskolu programmai vēlāk. 3) Ekopadome vides novērtējumā iesaista vismaz vēl kādu skolas pārstāvi/jus (skolēnus, skolotājus vai skolas saimnieku, skolas administrācijas pārstāvi).	1) Ekopadomes pieaugušie un skolēni kopā koordinē ⁴ vides novērtējuma procesu. 2) Vides novērtējums katru gadu tiek veikts septembrī, oktobrī pirms rīcības plāna sastādīšanas. 3) Ekopadome vides novērtējumā iesaista: pēc iespējas vairāk skolēnu no dažādām klasēm; dažādu jomu skolotājus, kas novērtējuma procesu integrē savos mācību priekšmetos; skolas vadības pārstāvi, skolas saimnieku, citus skolas pārstāvjus. 4) Tiek izmantotas daudzveidīgas izpētes metodes. ⁵	1) Ekopadomes skolēni , pieaugušiem atbalstot pēc vajadzības, koordinē ⁴ vides novērtējuma procesu. 2) Vides novērtējums katru gadu tiek veikts septembrī, oktobrī pirms rīcības plāna sastādīšanas. 3) Ekopadome vides novērtējumā iesaista: pēc iespējas vairāk skolēnu no dažādām klasēm; dažādu jomu skolotājus, kas novērtējuma procesu integrē savos mācību priekšmetos; skolas vadības pārstāvi, skolas saimnieku, citus skolas pārstāvjus. 4) Tiek izmantotas daudzveidīgas izpētes metodes. ⁵ 5) Ja nepieciešams, Ekopadome vides novērtējumā iesaista citus pieaugušos, piemēram, vecākus, pašvaldības, vietējo organizāciju pārstāvjus, konsultējoties par metodēm, procesu, rezultātiem.	
2.3	Rezultātu apkopošana un izmantošana		1) Novērtējuma secinājumi,	1) Novērtējuma secinājumi, problēmrisinājumi tiek iestrādāti rīcības plānā.	1) Novērtējuma secinājumi, problēmrisinājumi tiek iestrādāti rīcības plānā.	1) Novērtējuma secinājumi, problēmrisinājumi tiek iestrādāti rīcības plānā.	

		<p>problēmrisinājumi tiek iestrādāti rīcības plānā.</p> <p>2) Ekoskolas koordinators pieņem gala lēmumus un izveido kopsavilkumu (Vides novērtējuma 7. sadaļa).</p>	<p>2) Ekopadomes pieaugušie pieņem gala lēmumus un izveido rezultātu kopsavilkumu.</p> <p>3) Ekopadomes skolēniem tiek uzticēta daļa atbildības, atsevišķu uzdevumu izpilde.</p>	<p>2) Ekopadomes pieaugušie un skolēni kopā apkopo rezultātus (izzina, analizē, izvērtē, savieno visās Vides novērtējuma sadaļās savāktu informāciju, definē problēmas un rada problēmrisinājumu idejas, izglītojošus un praktiskus uzdevumus) un izveido kopsavilkumu.</p> <p>3) Ekopadomes skolēniem tiek uzticēta galvenā loma vides novērtējuma rezultātu apkopošanā un saistīto uzdevumu izpildē.</p> <p>4) Katru gadu tiek analizētas novērtējuma atšķirības pa gadiem. (Kas ir mainījies, uzlabojies, pasliktinājies, kāda ir attīstības dinamika, tendences? Kas būtu jādara, lai saglabātu labās iestrādes un atrisinātu konstatētās problēmas?)</p>	<p>2) Rezultātus apkopo klašu komandas, ieskaitot Ekopadomes skolēnus, kas piedalījās Vides novērtējuma datu vākšanā. Ekopadomes skolēni, izmantojot un pārbaudot klašu komandu rezultātu apkopojumu, izveido kopsavilkuma gala versiju. (Vides novērtējuma 7. sadaļa) Pieaugušie atbalsta pēc vajadzības.</p> <p>3) Ekopadomes skolēni uzņemas galveno lomu vides novērtējuma rezultātu apkopošanā un saistīto uzdevumu izpildē. Paši vada procesu, skolotājiem iesaistoties pēc vajadzības.</p> <p>4) Katru gadu tiek analizētas novērtējuma atšķirības pa gadiem.</p>	
2.4.	Skolas informēšana par rezultātiem	<p>1) Novērtējuma rezultātu kopsavilkums tiek izvietots tikai uz Ekoskolas ziņojumu dēļa.</p>	<p>1) Novērtējuma rezultātu kopsavilkums tiek izvietots uz Ekoskolas ziņojumu dēļa un, ja iespējams, arī citur, piemēram, skolas mājaslapā, informatīvā izdevumā.</p> <p>2) Ekopadome iepazīstina ar vides novērtējuma secinājumiem un problēmrisinājumiem skolēnus vai skolotājus, kas tālāk nodod informāciju savās klasēs.</p>	<p>1) Novērtējuma rezultātu kopsavilkums tiek izvietots uz Ekoskolas ziņojumu dēļa un, ja iespējams, arī citur, piemēram, skolas mājaslapā, informatīvā izdevumā.</p> <p>2) Ekopadome iepazīstina ar vides novērtējuma secinājumiem un problēmrisinājumiem skolēnus vai skolotājus, kas tālāk nodod informāciju savās klasēs.</p> <p>3) Vides novērtējuma secinājumi un problēmrisinājumi tiek izmantoti, aktualizēti mācību procesā un ārpusstundu aktivitātēs.</p> <p>4) Ar rezultātiem iepazīstina pārējos skolas pārstāvjus, piemēram, vadību, skolas saimnieku, tehnisko personālu.</p>	<p>1) Novērtējuma rezultātu kopsavilkums tiek vizualizēts (grafīki, piktogrammas) un izvietots uz Ekoskolas ziņojumu dēļa. Ja iespējams, arī citur, piemēram, skolas mājaslapā, informatīvā izdevumā.</p> <p>2) Ekopadome iepazīstina ar vides novērtējuma secinājumiem un problēmrisinājumiem skolēnus vai skolotājus, kas tālāk nodod informāciju savās klasēs.</p> <p>3) Vides novērtējuma secinājumi un problēmrisinājumi tiek izmantoti, aktualizēti mācību procesā un ārpusstundu aktivitātēs.</p> <p>4) Ar rezultātiem iepazīstina pārējos skolas pārstāvjus, piemēram, vadību, skolas saimnieku, tehnisko personālu.</p> <p>5) Ar rezultātiem iepazīstina arī citus ieinteresētos, piemēram, vecākus, pašvaldības pārstāvjus.</p>	
2.5.	Vides novērtējuma saikne ar mācību saturu⁶	N/A	N/A	<p>1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu (dažādos priekšmetos, klašu grupās), vides novērtējuma satura, procesa plānošanā un veikšanā iesaistot pārējos skolēnus.</p>	<p>1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu (dažādos priekšmetos, klašu grupās), vides novērtējuma satura, procesa plānošanā un veikšanā iesaistot pārējos skolēnus.</p> <p>2) Vides novērtējuma rezultātu apkopošana ir daļa no mācību satura.</p> <p>3) Vides novērtējuma aktivitātes tiek integrētas klases stundās.</p>	
	Skaidrojumi	<p>1 – Sadaļas Vides novērtējuma veidlapā - skolas ietekmju izvērtējums (2. sadaļa), skolēnu zināšanu un attieksmju izvērtējums (3. sadaļa), vecāku aptauja (4. sadaļa), pētījums (5.sadaļa), ilgtermiņa salīdzinājums (6. sadaļa), datu izvērtējums (7.sadaļa).</p> <p>2 – Ja vecāku aptaujas sagādā grūtības, nav atsaucības, tad ir jāmēģina, bet ja nesanāk, tad jādomā citas metodes, kā izpētīt ģimenes paradumus, piem., ar skolēnu palīdzību (uzdevumi, pētījumi mājās), diskusija, nelielas aktivitātes vecāku sapulcēs (mīti un fakti, interaktīvā aptauja, piem., izmantojot programmas Mentimeter, Plickers).</p> <p>3 – Pētījums var tikt realizēts ilgākā laika posmā un būt daļai no Rīcības plāna.</p> <p>4 – Ekopadome koordinē Vides novērtējuma īstenošanu, plānojot, iepazīstinot ar vides novērtējuma saturu un procesu, sadalot pienākumus, tēmas starp klasēm un apkopojot rezultātus, pārbaudot tos nepieciešamības gadījumā (Piem., ja tēmā gandrīz visi jautājumi ir novērtēti ar augstāko vērtējumu "5"), informējot par rezultātu kopsavilkumu pārējos.</p> <p>5 – Lai rezultāti būtu uzticami, vēlams konkrētas tēmas izpētīt dažādām grupām, pēc tam salīdzinot un pārrunājot rezultātus. Svarīgi izmantot daudzveidīgas kvantitatīvas un kvalitatīvas metodes, tās savā starpā kombinējot. piem., anketēšanu, intervēšanu, novērošanu, diskusijas, mērīšanu, eksperimentēšanu, situāciju, dokumentu analīzi u.c.</p> <p>6 – Vides novērtējums tiek integrēts mācību procesā un palīdz bērniem pilnveidot savas zināšanas un prasmes praksē, skaitot, mērot, analizējot, diskutējot, veidojot grafikus, prezentācijas u.tml. dažādos mācību priekšmetos un klašu grupās.</p> <p>Vairāk par Vides novērtējumu skat. metodiskā materiālā 10. lpp. https://ej.uz/ekoskolu-metodiskais</p>				

--	--

RĪCĪBAS PLĀNS

	Primārs	Līmenis 1 2 3 4	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (1. līmenis)	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (2. līmenis)	Zaļais karogs (3. līmenis)	Zaļais karogs un Ekoskolu vēstnieku statuss (4. līmenis)	Komentāri
	Sekundārs						
3.1	Gada tēma ³		1) Ar Gada tēmu strādā vairākas reizes mācību gada laikā , bet ar lielām pauzēm, piemēram, izlaižot dažus mēnešus.	1) Ar Gada tēmu strādā visa gada garumā . ⁴ 2) Gada tēmas izvēle balstās uz Vides novērtējuma rezultātiem – tiek izvēlēta tā tēma, kurā skolai ir visvairāk nepieciešami uzlabojumi.	1) Ar Gada tēmu strādā visa gada garumā. ⁴ 2) Gada tēmas izvēle balstās uz Vides novērtējuma rezultātiem – tiek izvēlēta tā tēma, kurā skolai ir visvairāk nepieciešami uzlabojumi. ¹ Pamattēmas (atkritumi, ūdens, enerģija, transports, pārtika) ir prioritāras un tiek izvēlētas vispirms . ² 3) Dažādās ārpusstundu aktivitātēs un mācību procesā tiek aptverti daudzveidīgi Gada tēmas aspekti, ieviešot arī praktiskas izmaiņas, lai sasniegtu Ekoskolu tēmā noteiktos ilgtermiņa mērķus. Gada tēma vienmēr tiek skatīta saiknē ar vides aizsardzības un vides izglītības jautājumiem.	1) Ar Gada tēmu strādā visa gada garumā. ⁴ 2) Gada tēmas izvēle balstās uz Vides novērtējuma rezultātiem – tiek izvēlēta tā tēma, kurā skolai ir visvairāk nepieciešami uzlabojumi. ¹ Pamattēmas ir prioritāras un tiek izvēlētas vispirms. ² 3) Dažādās ārpusstundu aktivitātēs un mācību procesā tiek aptverti daudzveidīgi Gada tēmas aspekti, ieviešot arī praktiskas izmaiņas, lai sasniegtu Ekoskolu tēmā noteiktos ilgtermiņa mērķus. Gada tēma vienmēr tiek skatīta saiknē ar vides aizsardzības un vides izglītības jautājumiem. 4) Paralēli darbam ar Gada tēmu iespēju robežās tiek strādāts ar pamattēmām - tiek izdarīts viss iespējamais, lai atrisinātu vides novērtējumā (2. sadaļā) ar 1 un 2 novērtētas problēmas.	
3.2	Apskatītās Ekoskolu tēmas ⁵		N/A	N/A	1) Apskatītās tēmas tiek turpinātas nākamajos gados, attīstot ieviestās praktiskās iestrādes, saglabājot veiksmīgākās tradīcijas, pasākumus.	1) Apskatītās tēmas tiek turpinātas nākamajos gados, attīstot ieviestās praktiskās iestrādes, saglabājot veiksmīgākās tradīcijas, pasākumus. 2) Iespēju robežās izietās tēmās tiek uzsāktas jaunas iniciatīvas.	
3.3	Rīcības plāna saturs/forma		1) Rīcības plāns ir visu iespējamo ar gada tēmu saistīto aktivitāšu, projektu, konkursu apkopojums . Rīcības plāns balstīts Ekopadomes dalībnieku idejās bez saiknes ar vides novērtējumu. 2) Rīcības plāns ietver - aktivitātes, termiņus, izvērtēšanas metodes un sadaļu sasniegtiem rezultātiem.	1) Rīcības plānā tiek iekļautas prioritārās rīcības/aktivitātes , kuras izriet no vides novērtējuma secinājumiem . 2) Rīcības plāns ietver - aktivitātes, termiņus, aktivitāšu rezultātu izvērtēšanas metodes, un sadaļu sasniegtiem rezultātiem. 3) Papildus ietver- atbildīgos un skolas mērķi/us. 4) Rīcības plāns iekļauj ar gada tēmu saistītas praktiskas (Ko paveiksim, praktiski mainīsim skolā, savos ikdienas paradumos?) un izglītojošas (Kādēļ tas ir svarīgi?) aktivitātes.	1) Rīcības plānā tiek iekļautas prioritārās rīcības/aktivitātes, kuras izriet no vides novērtējuma secinājumiem. 2) Rīcības plāns ietver - mērķorientētas aktivitātes, termiņus, aktivitāšu rezultātu izvērtēšanas metodes, atbildīgos un sadaļu sasniegtiem rezultātiem. 3) Papildus ietver atbildīgos un konkrētu, izmērāmu skolas mērķi/us. 4) Rīcības plāns iekļauj ar gada tēmu un izietām Ekoskolu tēmām saistītas praktiskas un izglītojošas aktivitātes. 5) Plānā pamatā tiek iekļautas skolas pārstāvju idejas, iniciatīvas. Citi projekti, konkursi ir kā papildinājums. ⁶	1) Rīcības plānā tiek iekļautas prioritārās rīcības/aktivitātes, kuras izriet no vides novērtējuma secinājumiem. 2) Rīcības plāns ietver - mērķorientētas aktivitātes, termiņus, aktivitāšu rezultātu izvērtēšanas metodes, atbildīgos un sadaļu sasniegtiem rezultātiem. 3) Papildus ietver atbildīgos un konkrētu, izmērāmu skolas mērķi/us. 4) Rīcības plānā iekļauj ar gada tēmu un izietām Ekoskolu tēmām saistītas praktiskas un izglītojošas aktivitātes. 5) Plānā pamatā tiek iekļautas skolas pārstāvju idejas, iniciatīvas. Citi projekti, konkursi ir kā papildinājums. ⁶ 6) Papildus tiek izrunāti, izplānoti nepieciešamie resursi, lai aktivitātes varētu realizēt (laiks, cilvēki, materiāli, finanses, zināšanas, prasmes).	

3.4.	Mērķu definēšana		1) Ja Ekoskolas mērķi tiek plānoti, Ekopadomes skolēni ir informēti par gala rezultātu, bet viņiem nav iespējas vai viņi nepauž savas idejas un ieteikumus, nepiedalās plānošanā. Pieaugušie plāno un izvēlas idejas.	1) Ekopadomes skolēni ir informēti par mērķiem un viņiem ir iespēja paust savas idejas un ieteikumus, piedalīties plānošanā, bet gala lēmumu par mērķi pieņem pieaugušie . 2) Mērķim ir saikne ar vides novērtējuma secinājumiem. Tie tiek izmantoti, lai definētu mērķi.	1) Ekopadomes pieaugušie un skolēni kopā izvirza mērķi. 2) Mērķim ir saikne ar vides novērtējuma secinājumiem. Tie tiek izmantoti, lai definētu mērķi. 3) Skolas gada mērķi saskan ar Ekoskolu programmas tēmu ilgtermiņa mērķiem. ⁸ Palīdz sasniegt vai virzīties uz tiem. 4) Ekopadome izvērtē mērķu atbilstību SMART ⁷ kritērijiem - pārbauda, vai mērķi ir konkrēti, izmērāmi, sasniedzami, reālistiski/būtiski un terminēti.	1) Ekopadomes skolēni izvirza mērķus. Pieaugušie atbalsta pēc vajadzības . 2) Mērķim ir saikne ar vides novērtējuma secinājumiem. Tie tiek izmantoti, lai definētu mērķi. 3) Skolas gada mērķi saskan ar Ekoskolu programmas tēmu ilgtermiņa mērķiem. ⁸ Palīdz sasniegt vai virzīties uz tiem. 4) Ekopadome izvērtē mērķu atbilstību SMART ⁷ kritērijiem - pārbauda, vai mērķi ir konkrēti, izmērāmi, sasniedzami, reālistiski/būtiski un terminēti. 5) Tiek izvirzīti īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķi.	
3.5.	Aktivitāšu plānošana		1) Skolēni ir informēti par rīcības plāna aktivitātēm.	1) Skolēni ir informēti par rīcības plāna aktivitātēm. 2) Skolēniem ir iespēja paust savas idejas un ieteikumus , piedalīties aktivitāšu plānošanā, bet gala plānu izveido pieaugušie .	1) Skolēni ir informēti par rīcības plāna aktivitātēm. 2) Ekopadomes pieaugušie un skolēni kopā piedalās aktivitāšu plānošanā - analizē un izvērtē Vides novērtējuma problēmrisinājumu idejas, rada jaunas idejas, nosaka prioritātes, izvēloties labāko risinājumu, aktivitātes, kas varētu palīdzēt sasniegt mērķi, izstrādā aktivitāšu rezultātu izvērtēšanas metodes, sadala pienākumus un nosaka termiņus. 3) Ekopadomes skolēni savāc aktivitāšu ieteikumus no skolēniem un skolotājiem, citiem skolas pārstāvjiem.	1) Skolēni ir informēti par rīcības plāna aktivitātēm. 2) Ekopadomes pieaugušie un skolēni kopā piedalās aktivitāšu plānošanā, lielāko lomu uzņemas skolēniem . 3) Ekopadomes skolēni savāc aktivitāšu ieteikumus no skolēniem un skolotājiem, citiem skolas pārstāvjiem. 4) Aktivitāšu plānošanā tiek iesaistītas klašu komandas, kas piedalījās vides novērtējuma veikšanā. 5) Ekopadomes skolēni izvērtē klašu komandu piedāvājumus un saliek gala plānu. Pieaugušie vada procesu un atbalsta pēc vajadzības.	
3.6	Rīcības plāna prezentēšana		1) Rīcības plāns tiek izvietots uz Ekoskolas ziņojumu dēļa. 2) Ekopadome iepazīstina ar rīcības plāna saturu, mērķiem skolēnus vai skolotājus , kas tālāk nodod informāciju savās klasēs.	1) Rīcības plāns tiek izvietots uz Ekoskolas ziņojumu dēļa. Ja iespējams, arī citur , piemēram, skolas mājaslapā, avīzē. 2) Ekopadome iepazīstina ar rīcības plāna saturu, mērķiem skolēnus vai skolotājus , kas tālāk nodod informāciju savās klasēs, regulāri aktualizējot to gada laikā . 3) Ar Rīcības plānu iepazīstina arī pārējos skolas pārstāvjus , piemēram, vadību, saimnieciskās daļas pārstāvjus. 4) Plāns tiek vizualizēts, īsumā izceļot pašu svarīgāko - gada tēmu, mērķus, tuvākā laika aktivitātes, nepieciešamās praktiskās rīcības, pēc tam arī rezultātus.	1) Rīcības plāns tiek izziņots dažādos veidos , izmantojot Ekoskolas ziņojuma dēli, mācību stundās, ārpustundu aktivitātēs un, ja iespējams, tas tiek izvietots skolas avīzē, mājaslapā, sociālos tīklos. 2) Ekopadome iepazīstina ar rīcības plāna saturu, mērķiem skolēnus vai skolotājus, kas tālāk nodod informāciju savās klasēs, regulāri aktualizējot to gada laikā . 3) Ar Rīcības plānu iepazīstina arī pārējos skolas pārstāvjus , piemēram, vadību, saimnieciskās daļas pārstāvjus, kā arī citus ieinteresētos - vecākus, pašvaldības pārstāvjus, medijus. 4) Plāns tiek vizualizēts, īsumā izceļot pašu svarīgāko - gada tēmu, mērķus, tuvākā laika aktivitātes, nepieciešamās praktiskās rīcības, pēc tam arī rezultātus. 5) Ilgtermiņa Rīcības plāns, Ekoskolu mērķi tiek iekļauti skolas attīstības plānā, apliecinot skolas nodomus nopietni darboties vides un ilgtspējīgās attīstības virzienā.	1) Rīcības plāns tiek izziņots dažādos veidos - izmantojot Ekoskolas ziņojuma dēli, mācību stundās, ārpustundu aktivitātēs un, ja iespējams, tas tiek izvietots skolas avīzē, mājaslapā, sociālos tīklos. 2) Ekopadome iepazīstina ar rīcības plāna saturu, mērķiem skolēnus vai skolotājus, kas tālāk nodod informāciju savās klasēs, regulāri aktualizējot to gada laikā . 3) Ar Rīcības plānu iepazīstina arī pārējos skolas pārstāvjus , piemēram, vadību, saimnieciskās daļas pārstāvjus, kā arī citus ieinteresētos - vecākus, pašvaldības pārstāvjus, medijus. 4) Plāns tiek vizualizēts, īsumā izceļot pašu svarīgāko - gada tēmu, mērķus, tuvākā laika aktivitātes, nepieciešamās praktiskās rīcības, pēc tam arī rezultātus. 5) Ilgtermiņa Rīcības plāns, Ekoskolu mērķi tiek iekļauti skolas attīstības plānā, apliecinot skolas nodomus nopietni darboties vides un ilgtspējīgās attīstības virzienā.	

3.7	Rīcības plāna īstenošana		<p>1) Ekoskolu koordinators pieņem gala lēmumu par rīcības plāna īstenošanas procesu, Ekopadomes skolēniem uzticot daļu atbildības, atsevišķu uzdevumu izpildi.</p>	<p>1) Pieaugušie Ekopadomē pieņem gala lēmumu par rīcības plāna īstenošanas procesu, Ekopadomes skolēniem uzticot daļu atbildības, atsevišķu uzdevumu izpildi.</p> <p>2) Ekopadome rīcības plāna izpildē iesaista citus skolēnus un skolotājus.</p> <p>3) Īstenojot plānu, Ekoskolu tēmās praktiski tiek risinātas vides novērtējumā konstatētās vides problēmas, kas ir saistītas ar skolas ikdienu vai arī aktuāliem vides jautājumiem vietējā sabiedrībā.</p>	<p>1) Ekopadomes pieaugušie un skolēni kopā īsteno rīcības plāna aktivitātes, izvērtē rezultātus un salīdzina ar plānoto, nepieciešamības gadījumā izvēlas citas stratēģijas, papildina un uzlabo plānu.</p> <p>2) Ekopadome rīcības plāna izpildē iesaista pēc iespējas vairāk skolēnu no dažādām klasēm, sniedzot iespēju realizēt savas idejas, risinājumus, mērķtiecīgi rīkoties; dažādu jomu skolotājus, kas aktualizē ar gada tēmu, mērķi un aktivitātēm saistītus jautājumus savos mācību priekšmetos un ārpusstundu aktivitātēs.</p> <p>3) Īstenojot plānu, Ekoskolu tēmās praktiski tiek risinātas vides novērtējumā konstatētās vides problēmas, kas ir saistītas ar skolas ikdienu vai arī aktuāliem vides jautājumiem vietējā sabiedrībā.</p> <p>4) Ekopadome rīcības plāna izpildē sadarbojas ar dažādiem skolas pārstāvjiem - skolas vadības pārstāvi, skolas saimnieku, citiem skolas pārstāvjiem, piemēram, medmāsu, pavāri.</p>	<p>1) Ekopadomes skolēni īsteno rīcības plāna aktivitātes, izvērtē rezultātus un salīdzina ar plānoto, nepieciešamības gadījumā izvēlas citas stratēģijas, papildina un uzlabo plānu. Pieaugušie atbalsta pēc vajadzības.</p> <p>2) Ekopadome rīcības plāna izpildē iesaista pēc iespējas vairāk skolēnu no dažādām klasēm un dažādu jomu skolotājus.</p> <p>3) Īstenojot plānu, Ekoskolu tēmās praktiski tiek risinātas vides novērtējumā konstatētās vides problēmas, kas ir saistītas ar skolas ikdienu vai arī aktuāliem vides jautājumiem vietējā sabiedrībā.</p> <p>4) Ekopadome rīcības plāna izpildē sadarbojas ar dažādiem skolas pārstāvjiem - skolas vadības pārstāvi, skolas saimnieku, citiem skolas pārstāvjiem.</p> <p>5) Pēc nepieciešamības īstenošanā tiek iesaistīti citi pieaugušie, piemēram, vecāku, pašvaldības, vietējo organizāciju pārstāvji.</p>	
3.8	Rīcības plāna rezultāti		<p>1) Ekoskolu gada tēmā panākts izmērāms rezultāts.</p>	<p>1) Ekoskolu gada tēmā panākts izmērāms rezultāts.</p> <p>2) Sasniegtie rezultāti atbilst izvirzītiem skolas mērķiem un izriet no pārraudzības un izvērtēšanas procesa.</p>	<p>1) Ekoskolu gada tēmā un citās vides jomās panākti dažādi izmērāmi rezultāti, piemēram, uzlabojušās skolēnu zināšanas, izpratne, attieksmes, prasmes un motivācija rīkoties vides labā, ieviestas praktiskas iniciatīvas, samazinot skolas un skolas pārstāvju ietekmi uz vidi, īstenotas akcijas, kampaņas, iniciatīvas vietējā sabiedrībā.</p> <p>2) Sasniegtie rezultāti atbilst: izvirzītajiem skolas mērķiem; saskan ar Ekoskolu ilgtermiņa (tēmu un mācību) mērķiem; izriet no pārraudzības un izvērtēšanas procesa, kas veikts gada garumā.</p> <p>3) Ja mērķus neizdevās pilnībā sasniegt, Ekopadomes pieaugušie un skolēni, iesaistot pārējos skolas pārstāvjus, analizē pieļautās kļūdas, cēloņus un izplāno nepieciešamos risinājumus, uzlabojumus turpmākajam darbam.</p>	<p>1) Ekoskolu gada tēmā un citās vides jomās panākti dažādi izmērāmi rezultāti, kas ietver izmaiņas gan zināšanās, gan attieksmēs, gan rīcībās.</p> <p>2) Sasniegtie rezultāti atbilst: izvirzītajiem skolas mērķiem; saskan ar Ekoskolu ilgtermiņa (tēmu un mācību) mērķiem; izriet no pārraudzības un izvērtēšanas procesa, kas veikts gada garumā.</p> <p>3) Ja mērķus neizdevās pilnībā sasniegt, Ekopadomes skolēni, iesaistot pārējos skolas pārstāvjus, analizē pieļautās kļūdas, cēloņus un izplāno nepieciešamos risinājumus, uzlabojumus turpmākajam darbam.</p>	

3.9	Rīcības plāna saikne ar mācību saturu		N/A	N/A	1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu (dažādos priekšmetos, klašu grupās), rīcības plāna satura, procesa plānošanā, īstenošanā un/vai rezultātu apkopošanā iesaistot pārējos skolēnus.	1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu (dažādos priekšmetos, klašu grupās), rīcības plāna satura, procesa plānošanā, īstenošanā un rezultātu apkopošanā iesaistot pārējos skolēnus. 2) Rīcības plāna aktivitātes tiek integrētas klases stundās.	
Skaidrojumi		<p>1 – Izņēmums ir apkopjošās tēmas - klimata pārmaiņas un bioloģiskā daudzveidība. Tās skolām vēlams izvēlēties, kad izietas visas tēmas vai klimata pārmaiņu gadījumā izietas pamattēmas-enerģija, atkritumi, ūdens, transports un pārtika; bioloģiskās daudzveidības gadījumā- skolas vide un apkārtnē un meža tēma.</p> <p>2 – Kādu no pamattēmām var iziet vēlāk, ja tajās jau ir labas iestrādes (vides novērtējumā uzrādās labi rezultāti), bet Ekoskolu papildtēmās (skolas vide un apkārtnē, mežs vai vide un veselība), pamatojoties uz vides novērtējumu, ir visvairāk nepieciešami uzlabojumi.</p> <p>3 – Gada tēma neatkārtojas, kamēr nav izietas visas tēmas. Darbs ar izietām tēmām turpinās. Ja kādā no iepriekšējām tēmām tiek konstatētas problēmas, tad tās tiek risinātas, bet lielāko uzmanību pievēršot jaunai gada tēmai.</p> <p>4 – Svarīgi, lai katru mēnesi ir kāda aktivitāte veltīta gada tēmai, tā var būt arī lielāka aktivitāte, kas turpinās ilgāku laika posmu, ietver arī tēmas integrāciju mācību procesā. Nav būtiska kvantitāte, bet kvalitāte - ar plānotām aktivitātēm tiek panāktas pārmaiņas, sasniegts vēlams rezultāts un kopumā Ekoskolu izvirzītie mērķi.</p> <p>5 – Skolas, kuras ir apskatījušas visas tēmas, turpina darbu ar tām, izvēloties uz to brīdi aktuālāko (no vides novērtējuma izrietošu) tēmu kā Gada tēmu.</p> <p>6 – Citi projekti, konkursi nāk kā papildinājums, bet nevis kā pamataktivitātes. Plānā svarīgi pamatā izcelt jūsu iniciatīvas, bet ,ja projekts, konkurss, kurā piedalīties, palīdz sasniegt Jūsu izvirzītos Ekoskolas mērķus, tad to var norādīt kā pamataktivitāti, aprakstīt sīkāk rezultātus. Citos gadījumos var pieminēt, bet sīkāk neaprakstīt.</p> <p>7 – Mērķis atbilst SMART principam. Skat. Ekoskolu metodisko materiālu 20.lpp.</p> <p>8 – Ekoskolu tēmās ir izvirzīti ilgtermiņa mērķi, kurus jāsasniedz, strādājot ar tēmu. Tie ir redzami Ekoskolu datu bāzē un metodiskā materiālā gada tēmas sadaļā. (52.-61. lpp)</p> <p>Vairāk par RP skat. metodiskā materiālā 16. lpp. https://ej.uz/ekoskolu-metodiskais</p>					

PĀRRAUDZĪBA UN IZVĒRTĒŠANA

	Primāri	Līmenis 1 2 3 4	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (1. līmenis)	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (2. līmenis)	Zaļais karogs (3. līmenis)	Zaļais karogs un Ekoskolu vēstnieku statuss (4. līmenis)	Komentāri
	Sekundāri						
4.1	Metožu plānošana		<p>1) Pusgadam, nozīmīgākajām¹ rīcības plāna aktivitātēm tiek izplānotas rezultātu izvērtēšanas metodes un kritēriji.²</p> <p>2) Metožu, kritēriju idejas tiek apspriestas Ekopadomē.</p> <p>3) Skolēni ir informēti, bet viņiem nav iespējas vai viņi nepauž savas idejas un ieteikumus, nepiedalās plānošanā. Pieaugušie plāno un izvēlas idejas.</p>	<p>1) Vairāk nekā pusgadam, nozīmīgākām¹ rīcības plāna aktivitātēm tiek izplānotas rezultātu izvērtēšanas metodes un kritēriji.²</p> <p>2) Metožu, kritēriju idejas tiek apspriestas Ekopadomē.</p> <p>3) Skolēni ir informēti un viņiem ir iespēja paust savas idejas un ieteikumus, piedalīties plānošanā, bet gala lēmumu pieņem pieaugušie.</p>	<p>1) Katram mēnesim, nozīmīgākajām¹ rīcības plāna aktivitātēm tiek izplānotas rezultātu izvērtēšanas metodes un kritēriji.²</p> <p>2) Metožu, kritēriju idejas tiek apspriestas Ekopadomē.</p> <p>3) Skolēni ir informēti un viņiem ir iespēja paust savas idejas un ieteikumus, piedalīties plānošanā. Skolēni ar pieaugušajiem kopā pieņem gala lēmumu.</p> <p>4) Metodes ir daudzveidīgas – palīdz novērtēt gan skaitu (kvantitatīvas), gan zināšanas, izpratni, attieksmi, motivāciju veikt kādu videi draudzīgu rīcību (kvalitatīvas).</p> <p>5) Vēlams, ka vismaz pusi rīcības plāna aktivitāšu izvērtēšanas metožu, kritēriju iesaka vai izvēlas skolēni ar skolotāju iesaisti, kur nepieciešams.³</p>	<p>1) Katram mēnesim, nozīmīgākajām¹ rīcības plāna aktivitātēm tiek izplānotas rezultātu izvērtēšanas metodes un kritēriji.²</p> <p>2) Metožu, kritēriju idejas tiek apspriestas Ekopadomē.</p> <p>3) Pieaugušie Ekopadomē atbalsta skolēnus pēc vajadzības - min Pārraudzības un izvērtēšanas piemērus, bet skolēni pārsvarā paši plāno un izvēlas izvērtēšanas metodes, kritērijus.</p> <p>4) Metodes ir daudzveidīgas - palīdz novērtēt gan skaitu, gan zināšanas, izpratni, attieksmi, motivāciju veikt kādu videi draudzīgu rīcību.</p> <p>5) Vēlams, ka vairāk nekā pusi rīcības plāna aktivitāšu izvērtēšanas metožu, kritēriju iesaka vai izvēlas skolēni ar skolotāju iesaisti, kur nepieciešams.³</p>	
4.2	Aktivitāšu rezultātu izvērtēšana		<p>1) Vismaz puse nozīmīgāko¹ rīcības plāna aktivitāšu ir izvērtēta, izmantojot izplānotās Pārraudzības un izvērtēšanas metodes. Attiecīgo aktivitāšu rezultāti un secinājumi ir apkopoti.</p> <p>2) Pieaugušie īsteno pārraudzības procesu un apkopo rezultātus, formulē secinājumus un rīcības plāna uzlabojumus. Skolēni ir informēti par aktivitāšu rezultātiem, secinājumiem, nepieciešamajiem uzlabojumiem.</p>	<p>1) Vairāk nekā puse nozīmīgāko¹ rīcības plāna aktivitāšu ir izvērtēta, izmantojot izplānotās Pārraudzības un izvērtēšanas metodes. Attiecīgo aktivitāšu rezultāti un secinājumi ir apkopoti.</p> <p>2) Skolēni piedalās pārraudzības procesā, vācot informāciju, bet rezultātus apkopo, secinājumus un rīcības plāna uzlabojumus formulē pieaugušie, informējot par iznākumu skolēnus.</p>	<p>1) Visas nozīmīgākās¹ rīcības plāna aktivitātes ir izvērtētas, izmantojot izplānotās Pārraudzības un izvērtēšanas metodes. Attiecīgo aktivitāšu rezultāti un secinājumi ir apkopoti.</p> <p>2) Skolēni atbilstoši savam vecuma posmam piedalās gan pārraudzības, gan izvērtēšanas procesā. Skolēni ar pieaugušajiem kopā vērtē, kas tika vai netika sasniegts, formulē secinājumus un iesaka rīcības plāna izmaiņas, ja nav izdevies sasniegt plānoto.</p>	<p>1) Visas nozīmīgākās¹ rīcības plāna aktivitātes ir izvērtētas, izmantojot izplānotās Pārraudzības un izvērtēšanas metodes. Attiecīgo aktivitāšu rezultāti un secinājumi ir apkopoti.</p> <p>2) Skolēni atbilstoši savam vecuma posmam piedalās gan pārraudzības, gan izvērtēšanas procesā. Skolēni pārsvarā paši vērtē, kas tika vai netika sasniegts, formulē secinājumus un iesaka izmaiņas rīcības plānā, ja nav izdevies sasniegt plānoto, pieaugušajiem iesaistoties pēc vajadzības. (Pieaugušie vada procesu un palīdz skolēniem pašiem uzlabot Pārraudzības un izvērtēšanas procesa kvalitāti.)</p> <p>3) Lielāko daļu secinājumu un ieteikumu turpmākam darbam formulē skolēni ar skolotāju iesaisti, kur nepieciešams.</p>	

4.3	Mērķu izvērtēšana	<p>1) Mērķi tiek vērtēti gada beigās.</p> <p>2) Skolēni ir informēti par progresu, bet viņiem nav iespējas vai viņi nepiedalās mērķu izvērtēšanā, turpmāko soļu plānošanā. Tikai pieaugušie izvērtē un plāno.</p>	<p>1) Virzība uz mērķi, atbilstība plānotajam gala rezultātam tiek vērtēta reizi semestrī.</p> <p>2) Skolēni ir informēti par progresu un viņiem ir iespēja piedalīties mērķu izvērtēšanā, turpmāko soļu plānošanā, bet gala lēmumu pieņem pieaugušie.</p>	<p>1) Virzība uz mērķi, atbilstība plānotajam gala rezultātam tiek vērtēta regulāri.⁴</p> <p>2) Skolēni ir informēti par progresu un atbilstoši savam vecuma posmam piedalās mērķu izvērtēšanā, turpmāko soļu plānošanā.</p> <p>3) Skolēni kopā ar pieaugušajiem, pamatojoties uz aktivitāšu rezultātu secinājumiem, izvērtē un nolemj, kuri mērķi tika vai netika sasniegti.</p> <p>4) Ja mērķis nav sasniegts, skolēni kopā ar pieaugušajiem plāno rīcības plāna uzlabojumus vai precīzē mērķus, lai tos varētu sasniegt.</p>	<p>1) Virzība uz mērķi, atbilstība plānotajam gala rezultātam tiek vērtēta regulāri.⁴</p> <p>2) Skolēni atbilstoši savam vecuma posmam īsteno mērķu izvērtēšanu, turpmāko soļu plānošanu.</p> <p>3) Skolēni, pamatojoties uz aktivitāšu rezultātu secinājumiem, pārsvarā paši izvērtē un nolemj, kuri mērķi tika vai netika sasniegti, pieaugušajiem iesaistoties pēc vajadzības.</p> <p>4) Ja mērķis nav sasniegts, skolēni pārsvarā paši plāno rīcības plāna uzlabojumus vai precīzē mērķus, lai tos varētu sasniegt.⁵ Pieaugušie iesaistās pēc vajadzības.</p>	
4.4.	Saikne ar vides novērtējumu / Datu vākšana	<p>1) Pārraudzības un izvērtēšanas procesā Ekopadome vismaz vienu reizi gadā izmanto vides novērtējuma secinājumus (Skolas izvērtējuma tabulu, Skolēnu, vecāku paradumu un attieksmju izvērtējumu, Datu izvērtējuma kopsavilkumu), sekojot līdzī, kā tiek ieviesti nepieciešamie uzlabojumi gada tēmā, pēc vajadzības pilnveidojot plānu.</p> <p>2) Ekoskolu koordinators pieņem gala lēmumu par procesu un saturu. Pārējiem Ekopadomes pārstāvjiem tiek uzticēta daļa atbildības, atsevišķu uzdevumu izpilde.</p>	<p>1) Pārraudzības un izvērtēšanas procesā Ekopadomē vismaz vienu reizi semestrī izmanto vides novērtējuma secinājumus, sekojot līdzī, kā tiek ieviesti nepieciešamie uzlabojumi gada tēmā, pēc vajadzības pilnveidojot plānu.</p> <p>2) Pieaugušie Ekopadomē pieņem gala lēmumu par procesu un saturu. Ekopadomes skolēniem tiek uzticēta daļa atbildības, atsevišķu uzdevumu izpilde.</p>	<p>1) Pārraudzības un izvērtēšanas procesā Ekopadome regulāri / gada garumā izmanto vides novērtējuma secinājumus, sekojot līdzī, kā tiek ieviesti nepieciešamie uzlabojumi gada tēmā un jau izietās tēmās, pēc vajadzības pilnveidojot plānu.</p> <p>2) Ekopadomes pieaugušie un skolēni plāno un īsteno procesu kopā.</p>	<p>1) Pārraudzības un izvērtēšanas procesā Ekopadome regulāri / gada garumā izmanto vides novērtējuma secinājumus, sekojot līdzī, kā tiek ieviesti nepieciešamie uzlabojumi gada tēmā un jau izietās tēmās, pēc vajadzības pilnveidojot plānu.</p> <p>2) Ekopadomes skolēni plāno un īsteno procesu, pieaugušie iesaistās pēc vajadzības.</p> <p>3) Ekopadome sistemātiski un regulāri vāc datus un seko izmaiņām Ekoskolu pamattēmās - enerģija, atkritumi, ūdens, pārtika un transports, par pamatu izmantojot vides novērtējuma sadaļu datus, pēc vajadzības pilnveidojot plānu.</p>	
4.5.	Pārraudzības un izvērtēšanas saikne ar mācību saturu	N/A	N/A	<p>1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu (dažādos priekšmetos, klašu grupās), Pārraudzības un izvērtēšanas procesa plānošana un/vai īstenošanā iesaistot pārējos skolēnus.⁶</p>	<p>1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu (dažādos priekšmetos, klašu grupās), Pārraudzības un izvērtēšanas procesa plānošanā un īstenošanā iesaistot pārējos skolēnus.⁶</p> <p>2) Pārraudzības un izvērtēšanas procesa aktivitātes tiek integrētas klases stundās.</p>	

4.6.	Skolas un sabiedrības informēšana par rezultātiem.		<p>1) Ekopadome nodrošina, ka visa skola tiek informēta par sasniegto progresu.</p> <p>2) Ekoskolu koordinators pieņem gala lēmumu par informēšanas procesu un saturu. Pārējiem Ekopadomes pārstāvjiem tiek uzticēta daļa atbildības, atsevišķu uzdevumu izpilde.</p>	<p>1) Ekopadome nodrošina, ka visa skola tiek informēta par sasniegto progresu, attēlojot rezultātus, secinājumus, datus visiem pieejamā veidā. (Piem., uz ziņojuma dēļa, skolas avīzē, mājaslapā, informējot sapulcēs, audzināšanās stundās).</p> <p>2) Pieaugušie Ekopadomē pieņem gala lēmumu par informēšanas procesu un saturu. Ekopadomes skolēniem tiek uzticēta daļa atbildības, atsevišķu uzdevumu izpilde.</p>	<p>1) Ekopadome nodrošina, ka visa skola tiek informēta par sasniegto progresu, attēlojot rezultātus, secinājumus, datus visiem pieejamā veidā.</p> <p>2) Ekopadomes pieaugušie un skolēni kopā plāno un īsteno informēšanas procesu.</p> <p>3) Tiek vērtēts, vai informācija aizsniedz adresātu, kādi komunikācijas instrumenti, kas tiek izmantoti, vislabāk strādā, ko vislabāk pamana.</p> <p>4) Tiek vērtēts, regulāri sekots līdzi vides novērtējuma rezultātiem un uzlabojumiem sadaļā <i>Līdzdalība, komunikācija un mācību saturs</i>.</p> <p>5) Skolas pārstāvjiem ir nodrošināta iespēja izteikt savu viedokli un ieteikumus.</p>	<p>1) Ekopadome nodrošina, ka visa skola un plašāka sabiedrība tiek informēta par sasniegto progresu, attēlojot rezultātus, secinājumus, datus visiem pieejamā veidā.</p> <p>2) Ekopadomes skolēni plāno un īsteno informēšanas procesu, pieaugušie iesaistās pēc vajadzības</p> <p>3) Tiek vērtēts, vai informācija aizsniedz adresātu, kādi komunikācijas instrumenti, kas tiek izmantoti, vislabāk strādā, ko vislabāk pamana.</p> <p>4) Tiek vērtēts, regulāri sekots līdzi vides novērtējuma rezultātiem un uzlabojumiem sadaļā <i>Līdzdalība, komunikācija un mācību saturs</i>.</p> <p>5) Skolas pārstāvjiem ir nodrošināta iespēja izteikt savu viedokli un ieteikumus.</p> <p>6) Sasniedzot mērķi, iespēju robežās tiek organizēti motivējoši un izklaidējoši pasākumi visai skolai, aktīvākām klašu grupām, lai nosvinētu sasniegtos rezultātus.</p>	
4.7.	Pieredzes apmaiņa	N/A	1) Tiek apzinātas pieredzes apmaiņas iespējas.	<p>1) Notiek pieredzes apmaiņa (klātienē vai neklātienē) ar citām Ekoskolām.</p> <p>2) Ekopadomes pieaugušie un skolēni plāno un organizē pieredzes apmaiņas procesu.</p>	<p>1) Notiek pieredzes apmaiņa ar citām Ekoskolām. Gadā ir vismaz viens kopīgs klātienē pieredzes apmaiņas pasākums ar kādu no Ekoskolām un, ja iespējams, citām izglītības iestādēm, kas nedarbojas programmā.</p> <p>2) Ekopadomes skolēni plāno un organizē pieredzes apmaiņas pasākumu, pieaugušie iesaistās pēc vajadzības.</p>		
Skaidrojumi		<p>1 – Ikdienu, mazākām aktivitātēm var neplānot izvērtēšanas metodes, ja nav nepieciešams. Jāplāno metodes un jāvērtē visas nozīmīgākās aktivitātes, kuras, Jūsaprāt, palīdz visvairāk tuvojot izvirzītiem mērķiem. Svarīgi, lai izvērtēšanas process ir izplānots un tiek veikts regulāri. Pamatā galvenā metode būs diskusija Ekopadomes sēdē. Piemēram, gada laikā var detalizēti izvērtēt 3-5 aktivitātes, bet paralēli jānotiek regulārai mazākai, ātrai izvērtēšanai, izmantojot piemēram, to pašu diskusiju Ekopadomes sēdē, kurā tiek piefiksēti secinājumi.</p> <p>2 – Kritēriji palīdz saprast to, ko ar izplānotām metodēm gribat noskaidrot. Proti, jābūt skaidram ne tikai - kā vērtēsiet? (metodes), bet arī - ko konkrēti vērtēsiet, kāds ir vēlamais rezultāts? (kritēriji). Kritēriju un metožu piemērus skat. metodiskā materiālā 26.lpp.</p> <p>3 – Kritērijs ir kā atgādinājums koordinātoram, lai neaizmirstu par mērķi – bērnu iesaiste procesā. Lai izvērtētu, var izpētīt piefiksētos secinājumus, veikt novērojumus – cik metodes iesaka vai izvēlas Ekopadomes skolēni, cik pieaugušie, bet to nav nepieciešams kaut kā īpaši piefiksēt.</p> <p>4 – Svarīgi virzību uz mērķi, izvērtēt regulāri, piemēram, Ekopadomes sēdēs pārrunājot aktivitāšu rezultātu atbilstību mērķim. Proti, vienmēr mērķus turēt priekšā un izmantot kā izvērtēšanas pamatu.</p> <p>5 – Pieaugušie vada procesu, uzdodot jautājumus, piedāvājot metodes, un palīdz skolēniem pašiem novērtēt progresu, saprast pirms un pēc situāciju un nepieciešamos uzlabojumus.</p> <p>6 – Pamatā ikdienas izvērtēšanu veiks Ekopadomes skolēni, kuru uzdevums būs nodot ziņu tālāk. Pārējie skolēni var būt iesaistīti uz nozīmīgākām, piemēram, izvērtēšanas aktivitātēm, kuras var tikt integrētas mācību procesā. Svarīgi arī atcerēties, ka pārraudzība un izvērtēšana ir neatņemama daļa no pārējā procesa, soļiem. Piem., skolēni sastāda Rīcības plānu un tad arī attiecīgi plāno pārraudzības un izvērtēšanas metodes. Šo plānošanu un aktivitāšu realizēšanu var veikt sociālās zinībās, pēc tam izvērtēšanas datus apstrādāt datorikā, mākslā vizualizēt, veidot instalācijas.</p> <p>Vairāk par P&I skat. Ekoskolu metodiskā materiāla 23. lpp. https://ej.uz/ekoskolu-metodiskais</p>					

SAIKNE AR MĀCĪBU SATURU

	Primāri	Līmenis 1 2 3 4	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (1. līmenis)	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (2. līmenis)	Zaļais karogs (3. līmenis)	Zaļais karogs un Ekoskolu vēstnieku statuss (4. līmenis)	Komentāri
	Sekundāri						
5.1	Ekoskolu tēmu, 7 soļu integrācijas plāns		<p>1) Mācību gada sākumā skolotāji tiek iepazīstināti ar Ekoskolu programmas metodoloģiju (7 Ekoskolu soļiem) un potenciālo gada tēmu.</p> <p>2) Skolotājas tiek aicinātas integrēt Ekoskolas gada tēmu, bet katrs veido savu plānu, savstarpēji nesaskaņojot.</p>	<p>1) Mācību gada sākumā skolotāji tiek iepazīstināti ar Ekoskolu programmas metodoloģiju un potenciālo gada tēmu.</p> <p>2) Pēc vides novērtējuma veikšanas, mērķu izvirzīšanas, rīcības plāna izveides skolotāji kopā izstrādā galīgo Ekoskolu gada tēmas integrācijas plānu.</p>	<p>1) Pirms vai mācību gada sākumā skolotāji tiek iepazīstināti ar Ekoskolu programmas metodoloģiju un potenciālo gada tēmu, ņemot vērā iepriekšējā vides novērtējuma secinājumus. Par Ekoskolu 7 soļu integrāšanu mācību procesā skolotāji vienojas pirmajā tikšanās reizē.</p> <p>2) Pēc vides novērtējuma atjaunošanas, mērķu izvirzīšanas, rīcības plāna izveides tiek izstrādāts galīgais Ekoskolu gada tēmas integrācijas plāns dažādos priekšmetos un klašu grupās. Tas ir saistīts ar mācību priekšmetu tematiskiem plāniem, stundu plāniem.¹</p> <p>3) Plāns paredz arī 7 Ekoskolu soļu integrāciju dažādos priekšmetos un klašu grupās.</p> <p>4) Plānojot saikni ar mācību saturu, kā pamats tiek izmantoti vides novērtējuma secinājumi, izvirzītie mērķi, rīcības plāns un Ekoskolu programmas tēmu ilgtermiņa mērķi.² Ar tiem pedagogus iepazīstina Ekopadomes skolotāji.</p>	<p>1) Pirms vai mācību gada sākumā skolotāji tiek iepazīstināti ar Ekoskolu programmas metodoloģiju un potenciālo gada tēmu, ņemot vērā iepriekšējā vides novērtējuma secinājumus. Par Ekoskolu 7 soļu integrāšanu mācību procesā skolotāji vienojas pirmajā tikšanās reizē.</p> <p>2) Pēc vides novērtējuma atjaunošanas, mērķu izvirzīšanas, rīcības plāna izveides tiek izstrādāts galīgais Ekoskolu gada tēmas integrācijas plāns dažādos priekšmetos un klašu grupās. Tas ir saistīts ar mācību priekšmetu tematiskiem plāniem, stundu plāniem.¹</p> <p>3) Plāns paredz arī 7 Ekoskolu soļu integrāciju dažādos priekšmetos un klašu grupās.</p> <p>4) Plānojot saikni ar mācību saturu, kā pamats tiek izmantoti vides novērtējuma secinājumi, izvirzītie mērķi, rīcības plāns un Ekoskolu programmas tēmu ilgtermiņa mērķi.² Ar tiem pedagogus iepazīstina Ekopadomes skolotāji.</p> <p>5) Plānojot integrācijas plānu, tiek ietvertas visas vides izglītības pamata sastāvdaļas - izglītība par vidi, izglītība vidē un izglītība videi.³</p>	
5.2	Integrācijas plāna īstenošana		<p>1) Viena priekšmeta skolotājs integrē Ekoskolu gada tēmu savās stundās dažādās klašu grupās.</p>	<p>1) Pārsvārā vienas mācību jomas skolotāji integrē Ekoskolu gada tēmu savās stundās dažādās klašu grupās.</p>	<p>1) Dažādu mācību jomu skolotāji integrē Ekoskolu gada tēmu savās stundās lielākoties visās klašu grupās.</p> <p>2) Pēc iespējas katrā priekšmetā ir bijušas vairākas ar gada tēmu saistītās mācību stundas.</p> <p>3) Skolotāji integrē vismaz dažus Ekoskolu programmas soļus savās stundās dažādās klašu grupās.</p> <p>4) Pēc iespējas tiek integrētas arī citas Ekoskolu tēmas.</p>	<p>1) Dažādu mācību jomu skolotāji integrē Ekoskolu Gada tēmu savās stundās visās klašu grupās.</p> <p>2) Katrā priekšmetā ir bijušas vairākas ar gada tēmu saistītās mācību stundas.</p> <p>3) Skolotāji integrē visus Ekoskolu programmas soļus savās stundās dažādās klašu grupās.</p> <p>4) Tiek integrētas arī citas Ekoskolu tēmas.</p>	

5.3	Āra izglītība		1) Ekopadome un skolotāji izvērtē vidi ārpus skolas telpām un to pielietošanas iespējas mācību procesā. Izstrādā priekšlikumus āra izglītības nodarbībām.	1) Ekopadome un skolotāji izvērtē vidi ārpus skolas telpām un to pielietošanas iespējas mācību procesā. Izstrādā priekšlikumus āra izglītības nodarbībām un iekļauj tematiskos un stundu plānos . 2) Mācību procesā tiek izmantota apkārtējā vide. Notikušas vismaz dažas ārā nodarbības.	1) Ekopadome un skolotāji izvērtē vidi ārpus skolas telpām un to pielietošanas iespējas mācību procesā dažādos, ne tikai ar dabaszinībām saistītos priekšmetos . Izstrādā priekšlikumus āra izglītības nodarbībām un iekļauj tematiskos un stundu plānos. 2) Mācību procesā tiek izmantota apkārtējā vide. Katrā⁴ priekšmetā ir bijusi vismaz viena ārā nodarbība.	1) Ekopadome un skolotāji izvērtē vidi ārpus skolas telpām un to pielietošanas iespējas mācību procesā dažādos, ne tikai ar dabaszinībām saistītos priekšmetos. Izstrādā priekšlikumus āra izglītības nodarbībām un iekļauj tematiskos un stundu plānos. 2) Mācību procesā tiek izmantota apkārtējā vide. Katrā ⁴ priekšmetā ir bijusi vairāk nekā viena ārā nodarbība.	
5.4.	Rezultātu apkopošana		N/A	N/A	1) Tiek realizēta plānoto rezultātu pārraudzība un izvērtēšana, nepieciešamības gadījumā veicot integrācijas plāna uzlabojamus un papildinājumus. 2) Mācību gada beigās Ekopadome ar skolotāju iesaisti veic skolēnu zināšanu un attieksmes izvērtēšanu atbilstoši izvirzītiem izglītojošiem Ekoskolas gada mērķiem.	1) Tiek realizēta plānoto rezultātu pārraudzība un izvērtēšana, nepieciešamības gadījumā veicot integrācijas plāna uzlabojamus un papildinājumus. 2) Mācību gada beigās Ekopadome ar skolotāju iesaisti veic skolēnu zināšanu un attieksmes izvērtēšanu atbilstoši izvirzītiem izglītojošiem Ekoskolas gada mērķiem. 3) Skolēnu zināšanas, attieksme, rīcība ir uzlabojusies salīdzinoši ar gada sākumu vai „ja nav izmaiņu, ir apkopotī secinājumi un turpmākie rīcības soļi. Secinājumi tiek izmantoti turpmākajā darbā.	
5.5.	Skolēnu veidots izglītojošs saturs		N/A	1) Skolotāji atbilstoši izvirzītiem rīcības plāna mērķiem plāno dažādas izglītojošas nodarbības, ko vada skolēni saviem vienaudžiem un citu klašu skolēniem. 2) Skolēniem ir iespēja paust savas idejas un ieteikumus, piedalīties aktivitāšu plānošanā, bet gala plānu izveido skolotāji .	1) Skolēni kopā ar skolotājiem atbilstoši izvirzītiem rīcības plāna mērķiem plāno un īsteno dažādas izglītojošas nodarbības saviem vienaudžiem un citu klašu skolēniem. 2) Ekopadomes skolēni apkopo skolēniem saistošas vides tēmas un atbilstoši kopā ar skolotājiem plāno nodarbības.	1) Skolēni atbilstoši izvirzītiem rīcības plāna mērķiem paši plāno un īsteno dažādas izglītojošas nodarbības saviem vienaudžiem un citu klašu skolēniem. Skolotāji atbalsta pēc vajadzības . 2) Ekopadomes skolēni apkopo skolēniem saistošas vides tēmas un atbilstoši paši plāno nodarbības. Skolotāji atbalsta pēc vajadzības . 3) Ekopadomes skolēni, sadarbojoties ar skolotājiem, izstrādā priekšlikumus par tēmām/virzieniem, kurus varētu iekļaut mācību saturā, ņemot vērā izstrādāto rīcības plānu. ⁵	

5.6.	Skolotāju sadarbība		1) Skolotāji individuāli integrē Ekoskolu tēmu savās stundās.	1) Skolotāji sadarbojas un kopīgi izvērtē, plāno Ekoskolu tēmu saikni ar mācību saturu.	1) Skolotāji sadarbojas un kopīgi plāno, izvērtē Ekoskolu programmas 7 soļu , tēmu saikni ar mācību saturu, veido starppriekšmetu saikni , mācību saturu pēc iespējas pietuvinot ikdienas dzīvei -aktuāliem vides jautājumiem skolā un sabiedrībā. 2) Skolotāji dalās ar savas skolas kolēģiem Ekoskolu tēmu un soļu ieviešanas pieredzē. 3) Ekopadome un skolotāji apkopo stundu plānus, Ekoskolu tēmu, soļu saiknes ar mācību saturu labās prakses piemērus. 4) Skolotāji zina, pie kā vērsties, lai gūtu atbalstu Ekoskolas programmas soļu un tēmu integrēšanā. Skolā ir konkrēts cilvēks/i, kas atbild par vides izglītību.	1) Skolotāji sadarbojas un kopīgi izvērtē, plāno Ekoskolu programmas 7 soļu un tēmu saikni ar mācību saturu, veido starppriekšmetu saikni, mācību saturu pēc iespējas pietuvinot ikdienas dzīvei. 2) Skolotāji dalās savā Ekoskolu tēmu, soļu ieviešanas pieredzē ar kolēģiem savā skolā, Ekoskolu tīklā un ārpus tā . 3) Ekopadome un skolotāji apkopo stundu plānus, Ekoskolu tēmu, soļu saiknes ar mācību saturu labās prakses piemērus. 4) Skolotāji zina, pie kā vērsties, lai gūtu atbalstu Ekoskolas programmas soļu un tēmu integrēšanā. Skolā ir konkrēts cilvēks/i, kas atbild par vides izglītību. 5) Skolas kolektīvs izvērtē iespējas un izstrādā licencētas mācību priekšmetu autorprogrammas, integrējot Ekoskolu programmas metodoloģiju. 6) Iespēju robežās skolēniem tiek piedāvātas fakultatīvās vides izglītības nodarbības.	
Skaidrojumi	<p>1 – Kritērija izpilde neparedz detalizētu apkopojumu. Integrācijas plāna formu skola var izvēlēties pēc saviem ieskatiem. No skolas tiek sagaidīti daži labās prakses piemēri, kas sasaistās ar Gada tēmu un 7 Ekoskolu soļiem.</p> <p>2 – Pirms jaunā mācību gada (augustā) svarīgi sākt plānot saikni ar mācību saturu, izmantojot iepriekšējo gadu izvirzītos ilgtermiņa mērķus, vides novērtējuma secinājumus. Pēc tam, atjaunojot vides novērtējumu un izvirzot konkrētā m.g. mērķus, integrācijas plāns tiek papildināts, precizēts. Pirms vēl veikts, atjaunots vides novērtējums un ir skaidri gada mērķi, var izplānot kā integrēt Ekoskolu soļus, piem., vides novērtējuma procesu, pirmās aktivitātes potenciālajā gada tēmā un pēc tam salikt galīgo tēmas integrācijas plānu. Svarīgi, ka Ekoskolas aktuālie jautājumi tiek kopīgi apspriesti jau katra mācību gada sākumā, dodot pedagogiem laiku nolemt, kā savos mācību plānos integrēt vides aizsardzības tematus (nevis veltīt tiem papildu stundas) Mācību procesā svarīgi integrēt tieši Ekoskolu gada tēmu, lai skolēniem veidotos labāka izpratne par konkrētā gada prioritātēm, konstatētajām problēmām un plānotās rīcības nepieciešamību.</p> <p>3 – Vides izglītības sastāvdaļas- izglītība par vidi (zināšanu apguve un izpratnes veidošana par vidi un ar to saistītiem procesiem, uzsverot lietu, parādību savstarpējo saistību un mijiedarbību); izglītība vidē (iegūtās zināšanas tiek pārbaudītas praksē, gūstot pieredzi, attīstot jaunas zināšanas, prasmes); izglītība videi (praktiska iespēja rīkoties vides labā, izmantojot gūtās zināšanas, prasmes, lai mazinātu vides slodzi, uzlabotu vides kvalitāti un saglabātu esošo vidi.) Tiek veicināta rīcīborientēta mācīšanās. Plānotās stundas, teorētiskās zināšanas pēc iespējas tiek pietuvinātas reālajai dzīvei, palīdz veidot izpratni un attīstīt kritisko domāšanu un problēmrisināšanu, radošumu, sadarbību un līdzdalību u.c. prasmes, kas nepieciešamas, lai rīkotos videi draudzīgi un risinātu ar vidi saistītās problēmas.</p> <p>4 – Dažos priekšmetos varētu būt grūtāk īstenot, piemēram, datorikā, bet ir jāmeklē risinājumi, jāizmanto dažādas tehnoloģijas, kas ir pieejamas. Piem., var izmantot planšetes un darboties ārā vai uzdot uzdevumu ar fotografēšanu un tad fotogrāfijas mācīties apstrādāt, izmantojot datorā.</p> <p>5 – Skolotāji ir atbildīgi par saiknes veidošanu ar formālo mācību programmu, jaunieši vairāk atbild par neformālo, bet arī viņi iesaka idejas, par ko gribētu uzzināt konkrētā mācību priekšmetā. Skolotāji iespēju robežās to iekļauj. Skolēnu veidots mācību saturs ar uzsvāru uz vides jautājumiem ļauj skolēniem uzņemties atbildību un papildu plānošanas prasmēm rada lielāku motivāciju apgūt mācību tēmas. Tiek veicināta sadarbības attīstīšana un uz skolēna mijiedarbi ar skolotāju vērsta izglītība. Vairāk par saikni ar mācību saturu skat. Ekoskolu metodiskā materiālā 33.lpp.</p>						

VISAS SKOLAS UN SABIEDRĪBAS IESAISTE

	Primāri	Līmenis 1 2 3 4	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (1. līmenis)	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (2. līmenis)	Zaļais karogs (3. līmenis)	Zaļais karogs un Ekoskolu vēstnieku statuss (4. līmenis)	Komentāri
	Sekundāri						
6.1	Visas skolas un sabiedrības iesaistes plānošana		1) Sastādot rīcības plānu, tiek izplānotas visu skolu iesaistošas aktivitātes.	1) Sastādot rīcības plānu, tiek izplānotas gan visu skolu, gan sabiedrību informējošas, izglītojošas un iesaistošas aktivitātes.	1) Sastādot rīcības plānu, tiek izplānotas gan visu skolu, gan sabiedrību informējošas, izglītojošas un iesaistošas aktivitātes. 2) Ekopadomē ir skolēni, kas ir atbildīgi par komunikāciju.	1) Sastādot rīcības plānu, tiek izplānotas gan visu skolu, gan sabiedrību informējošas, izglītojošas un iesaistošas aktivitātes. 2) Ekopadomē ir skolēni, kas ir atbildīgi par komunikāciju. 3) Ekopadome izplāno komunikācijas plānu, paredzot galvenos komunikācijas veidus. ¹	
6.2	Visas skolas un sabiedrības iesaistes īstenošana		1) Vismaz dažas no realizētām rīcības plāna aktivitātēm ir vērstas uz visas skolas vai atsevišķa vecuma posma iesaisti. 2) Skolēni ir informēti par nepieciešamajām komunikācijas, skolu iesaistošām aktivitātēm, bet viņiem nav iespējas vai viņi nepauž savas idejas un ieteikumus, nepiedalās plānošanā. Pieaugušie plāno un izvēlas idejas.	1) Ekoskolas aktivitātēs tiek iesaistīta plašāka sabiedrība, vietējie iedzīvotāji. Gadā tiek īstenotas dažas sabiedrību, vecākus un visu skolu iesaistošas vides izglītības, aizsardzības aktivitātes - akcijas, kampaņas, izstādes u.c. aktivitātes. 2) Skolēniem ir iespēja paust savas idejas un ieteikumus, piedalīties aktivitāšu un komunikācijas plānošanā, bet pārsvarā visu izplāno un īsteno pieaugušie. 3) Vismaz puse no realizētām rīcības plāna aktivitātēm ir vērstas uz visas skolas vai atsevišķa vecuma posma iesaisti.	1) Ekoskolas aktivitātēs tiek iesaistīta plašāka sabiedrība, vietējie iedzīvotāji. Gadā tiek īstenotas vairākas² sabiedrību, vecākus un visu skolu iesaistošas vides izglītības, aizsardzības aktivitātes - akcijas, kampaņas, izstādes u.c. aktivitātes. 2) Skolēni kopā ar pieaugušajiem plāno un īsteno informēšanas un iesaistes aktivitātes, raksta ziņojumus vietējai presei, mājaslapai un sociāliem tīkliem 3) Ekoskolas pasākumi ir neatņemama skolas pasākumu daļa. Lielākā daļa no realizētām rīcības plāna aktivitātēm ir vērstas uz visas skolas vai atsevišķa vecuma posma iesaisti, kopumā gada laikā regulāri aptverot visu skolu. 4) Ekopadome seko līdzi vides novērtējuma rezultātiem un uzlabojumiem, kas ir minēti sadaļā <i>Līdzdalība, komunikācija un mācību saturs</i> .	1) Ekoskolas aktivitātēs tiek iesaistīta plašāka sabiedrība, vietējie iedzīvotāji. Gadā tiek īstenotas vairākas ² sabiedrību, vecākus un visu skolu iesaistošas vides izglītības, aizsardzības aktivitātes - akcijas, kampaņas, izstādes u.c. aktivitātes. 2) Skolēni paši plāno un īsteno aktivitātes, raksta ziņojumus vietējai presei, mājaslapai un sociāliem tīkliem, skolotājiem iesaistoties pēc vajadzības. 3) Ekoskolas pasākumi ir neatņemama skolas pasākumu daļa. Lielākā daļa no realizētām rīcības plāna aktivitātēm ir vērstas uz visas skolas vai atsevišķa vecuma posma iesaisti, kopumā gada laikā regulāri aptverot visu skolu. 4) Ekopadome seko līdzi vides novērtējuma rezultātiem un uzlabojumiem, kas ir minēti sadaļā <i>Līdzdalība, komunikācija un mācību saturs</i> . 5) Ekopadome izvērtē, vai pasākumi ir mainījuši vietējās kopienas informētības, izpratnes līmeni ar vides aizsardzību saistītos jautājumos, veicinājuši videi draudzīgus paradumus un skolas atpazīstamību.	
6.3	Informācijas saprotamība, pieejamība par Ekoskolu programmu		1) Informācija par Ekoskolu programmu un skolas vides aktivitātēm ir ierobežota - saprotama un pieejama tikai Ekopadomes pārstāvjiem.	1) Informācija par Ekoskolu programmu un skolas vides aktivitātēm ir viegli saprotama, bet informācija ir pieejama tikai par programmas metodoloģiju (7 Ekoskolu soļi, tēmas) vai aktivitātēm, kas pašreiz skolā notiek.	1) Informācija par Ekoskolu programmu un skolas vides aktivitātēm ir viegli saprotama - skolas pārstāvjiem skaidra programmas metodoloģija (7 Ekoskolu soļi, tēmas) un kādas aktivitātes pašreiz skolā notiek. 2) Ar Ekoskolu programmu saistītos dokumentos un komunikācijā tiek izmantots Ekoskolu logo.	1) Informācija par Ekoskolu programmu un skolas vides aktivitātēm ir viegli saprotama - skolas pārstāvjiem skaidra programmas metodoloģija un kādas aktivitātes pašreiz skolā notiek. 2) Ar Ekoskolu programmu saistītos dokumentos un komunikācijā tiek izmantots Ekoskolu logo. 3) Ārējā komunikācijā tiek minēta daļība Ekoskolu programmā. ³	

6.4.	Ekoskolas ziņojumu dēlis		1) Ekoskolas pasākumi tiek atspoguļoti uz ziņojuma dēļa. 2) Ziņojuma dēlis atrodas tikai dažiem skolēniem un skolotājiem redzamā vietā, piem., klasē vai telpā, kura nav pieejama visiem.	1) Ekoskolas pasākumi tiek atspoguļoti uz ziņojuma dēļa. 2) Ziņojuma dēlis atrodas vietā, kurai reti iet garām skolēni un citi skolas pārstāvji, piemēram, atsevišķā korpusā, gaitenī.	1) Ekoskolas pasākumi tiek atspoguļoti uz ziņojuma dēļa. 2) Ziņojuma dēlis atrodas labi redzamā vietā, kurai bieži iet garām skolas pārstāvji.	1) Ekoskolas pasākumi tiek atspoguļoti uz ziņojuma dēļa. 2) Ziņojuma dēlis atrodas labi redzamā vietā, piem., tuvu galvenajai ieejai, kurai bieži iet garām skolas pārstāvji un viesi (vecāki u.c.)	
6.5.	Sociālie tīkli / skolas mājaslapa		1) Informācija par Ekoskolas aktivitātēm ir atrodama skolas sociālos tīklos (piem., facebook, instagram, twitter) vai skolas mājas lapā (ja ir). 2) Informācija tiek atjaunota reti vai tiek ievietota vienu reizi gadā.	1) Informācija par Ekoskolas aktivitātēm tiek ievietota skolas sociālos tīklos, skolas mājas lapā, ja iespējams, izveidojot atsevišķu Ekoskolas sadaļu , kurā apskatāma pamatinformācija (piemēram, rīcības plāns, novērtējums, kodekss) un aktualitātes. 2) Informācija tiek aktualizēta vismaz dažas reizes gadā .	1) Informācija par Ekoskolas aktivitātēm tiek ievietota skolas sociālos tīklos, skolas mājas lapā, ja iespējams, izveidojot atsevišķu viegli atrodamu Ekoskolas sadaļu, kurā apskatāma pamatinformācija (piemēram, rīcības plāns, novērtējums, kodekss) un aktualitātes. 2) Informācija par Ekoskolas aktualitātēm tiek atjaunota regulāri . ⁴ 3) Izvēlēta saziņas platforma ir efektīva - ļauj sasniegt lielāko daļu skolas pārstāvju (spriežot pēc sekotāju, mājaslapas apmeklētāju skaita un skolas pārstāvju informētības).	1) Informācija par Ekoskolas aktivitātēm tiek ievietota skolas sociālos tīklos, skolas mājas lapā, ja iespējams, izveidojot atsevišķu viegli atrodamu Ekoskolas sadaļu, kurā apskatāma pamatinformācija (rīcības plāns, novērtējums, kodekss u.c.) un aktualitātes. 2) Informācija par Ekoskolas aktualitātēm tiek atjaunota regulāri. ⁴ 3) Izvēlēta saziņas platforma ir efektīva - ļauj sasniegt lielāko daļu skolas pārstāvju (Spriežot pēc sekotāju, mājaslapas apmeklētāju skaita un skolas pārstāvju informētības.). 4) Sociālos tīklos pie Ekopadomes ziņām tiek izmantots tēmturis #Ekoskolas 5) Ja tiek veidota skolas avīze u.tml. informatīvs izdevums skolas un/vai sabiedrības pārstāvjiem, tajā tiek atvēlēta nodaļa Ekoskolas aktualitātēm.	
6.6.	Informācija vietējai presei, sabiedrībai		1) Ekopadome ir izvietojusi ziņojumus par publiskiem Ekoskolas pasākumiem vai aktuālo vides aizsardzības informāciju ārpus skolas, piemēram, uz ziņojuma staba, bibliotēkā, kultūras namā, domē, citās publiskās vietās. 2) Skolēni ir informēti par komunikācijas aktivitātēm, bet viņiem nav iespējas vai viņi nepauž savas idejas un ieteikumus, nepiedalās plānošanā. Pieaugušie plāno un izvēlas idejas .	1) Ekopadome ir izvietojusi ziņojumus par publiskiem Ekoskolas pasākumiem vai aktuālo vides aizsardzības informāciju ārpus skolas. 2) Gada laikā tiek sagatavots vismaz 1 raksts vietējiem medijiem. ⁵ Skolēni ir iespēja paust savas idejas un ieteikumus, bet pārsvarā visu izplāno un izveido pieaugušie . 3) Ekopadome vismaz reizi ir informējusi un aicinājusi vietējos medijus uz Ekoskolas pasākumiem.	1) Ziņojumi par publiskiem Ekoskolas pasākumiem, aktuālā vides aizsardzības informācija tiek regulāri atspoguļota ārpus skolas. 2) Skolēni kopā ar pieaugušajiem gada laikā sagatavo ≥3 rakstus vietējiem medijiem. ⁵ 3) Ekopadome regulāri informē un aicina vietējos medijus uz Ekoskolas pasākumiem.	1) Ziņojumi par publiskiem Ekoskolas pasākumiem, aktuālā vides aizsardzības informācija tiek regulāri atspoguļota ārpus skolas. 2) Skolēni (ar skolotāju atbalstu, ja nepieciešams) gada laikā sagatavo ≥4 rakstus vietējiem medijiem. ⁵ 3) Ekopadome regulāri informē un aicina vietējos medijus uz Ekoskolas pasākumiem.	

6.7.	Sadarbība		1) Tikai daži skolas pārstāvji sadarbojas, īstenojot Ekoskolu programmu.	1) Dažādi skolas pārstāvji - skolēni, skolotāji, vadības, saimnieciskās daļas pārstāvji, vecāki sadarbojas, īstenojot Ekoskolu programmu. 2) Vides izglītības un aizsardzības jomā, īstenojot tematiskos pasākumus, iniciatīvas, tiek veidota sadarbība ar dažādām sabiedrības mērķgrupām, piemēram, pašvaldības, vides aizsardzības organizāciju pārstāvjiem, uzņēmējiem, izglītības iestādēm, medijiem, vietējiem iedzīvotājiem.	1) Dažādi skolas pārstāvji - skolēni, skolotāji, vadības, saimnieciskās daļas pārstāvji, vecāki u.c. sadarbojas, īstenojot Ekoskolu programmu. 2) Vides izglītības un aizsardzības jomā, īstenojot tematiskos pasākumus, iniciatīvas, tiek veidota sadarbība ar dažādām sabiedrības mērķgrupām, piemēram, pašvaldības, vides aizsardzības organizāciju pārstāvjiem, uzņēmējiem, izglītības iestādēm, medijiem, vietējiem iedzīvotājiem. 3) Ekopadome, pēc iespējas iesaistot pārējos skolēnus, skolas pārstāvjus un citus interesentus, izstrādā un iesniedz priekšlikumus vietējai pašvaldībai saistībā ar vides aizsardzības, izglītības jautājumiem.	1) Dažādi skolas pārstāvji - skolēni, skolotāji, vadības, saimnieciskās daļas pārstāvji, vecāki u.c. sadarbojas, īstenojot Ekoskolu programmu. 2) Vides izglītības un aizsardzības jomā, īstenojot tematiskos pasākumus, iniciatīvas, tiek veidota sadarbība ar dažādām sabiedrības mērķgrupām, piemēram, pašvaldības, vides aizsardzības organizāciju pārstāvjiem, uzņēmējiem, izglītības iestādēm, medijiem, vietējiem iedzīvotājiem. 3) Ekopadome, pēc iespējas iesaistot pārējos skolēnus, skolas pārstāvjus un citus interesentus, izstrādā un iesniedz priekšlikumus vietējai pašvaldībai. 4) Tiek uzrunāti pašvaldības pārstāvji un citas mērķgrupas un, ja iespējams, izveidota pašvaldības Ekopadome, regulāri tiekoties un īstenojot kopīgas ar vides aizsardzību un izglītību saistītas aktivitātes vietējā kopienā. ⁶	
6.8.	Visas skolas un sabiedrības iesaistes saikne ar mācību saturu	N/A	N/A		1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu (dažādos priekšmetos, klašu grupās), publisku pasākumu, komunikācijas plānošanā un/vai īstenošanā iesaistot pārējos skolēnus.	1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu (dažādos priekšmetos, klašu grupās), publisku pasākumu, komunikācijas plānošanā un īstenošanā iesaistot pārējos skolēnus. 2) Visas skolas un sabiedrības iesaistes procesa aktivitātes tiek integrētas klases stundās.	
Skaidrojumi	<p>1 – Rīcības, komunikācijas, skolu un sabiedrību iesaistes plāns, kā arī saikne ar mācību saturu ir neatņemama Ekoskolu programmas un plānošanas procesa sastāvdaļa. Tā kā visas sastāvdaļas ir savstarpēji saistītas, tad kopumā ir viens plāns, kas ietver dažādas aktivitātes, kas papildina viena otru. Piemēram, atbilstoši izvirzītiem mērķiem un tēmai tiek izplānotas praktiskas un izglītojošas aktivitātes, pielāgota saikne ar mācību procesu (Ekoskolu tēmu, 7 soļu integrācijas plāns), iekļaujot aktivitātes, kas paredz iesaistīt visu skolu, informēt un izglītēt sabiedrību, vecākus. Visbeidzot izdomā, kā komunicēs, informēs par izplānotām aktivitātēm, sasniegtiem rezultātiem.</p> <p>2 – Piemēram, tās var būt 3-4 aktivitātes gadā - viena aktivitāte, kas vērsta uz vecākiem (kāds izglītojošs pasākums, kāda aktivitāte vecāku sapulcē); uz sabiedrību vērsta aktivitāte (piem., Ekoskolu rīcības dienas); 1 plašāka kampaņa visai skolai. Kritērija izpildē ir svarīgi, lai tiek aptverta dažāda auditorija.</p> <p>3 – Ekoskolu programmas komunikācijas vadlīnijas, logo https://ej.uz/komunikācijas-vadlinijas</p> <p>4 – Svarīgi izvērtēt izmantoto komunikācijas veidu efektivitāti un uz tiem, kas vislabāk strādā, arī koncentrēties. Pavērtējiet, vai informācija aizsniedz adresātu, kādi komunikācijas instrumenti, ko izmantojat, vislabāk strādā, ko vislabāk pamana, kāda auditorija. To, piemēram, var noskaidrot ar nelielas aptaujas palīdzību, apmeklējuma statistiku.</p> <p>5 – Kritērija izpildē tiek ņemti vērā objektīvi apstākļi. Galvenais ir mēģināt. Var un vēlams izmantot jau piedāvātās Vides izglītības fonda ziņas medijiem. Ja reģionālais, pašvaldības medijs nepublicē sagatavoto rakstu, tas noderēs skolas mājaslapai.</p> <p>6 – Ekoskolu programmā ir labās prakses piemēri (Piem., Valmierā, Ropažos), kad skolas Ekopadome un pašvaldības sadarbība tiek attīsta ārpus skolas vides, veicinot vietējo mērķgrupu savstarpējo sadarbību, dažādas ar vides izglītību un aizsardzību saistītas iniciatīvas. Tiek nodibināta pašvaldības Ekopadome, kas ļoti labi darbojas kā starpnieks starp skolu, sabiedrību un pašvaldību. Tiek plānoti un organizēti dažādi kopīgi pasākumi, iniciatīvas, kas vērstas ne tikai uz Ekoskolām, bet visu pašvaldību.</p> <p>Vairāk par skolas un sabiedrības iesaisti skat. Ekoskolu metodiskā materiālā 43. lpp.</p>						

VIDES KODEKSS

	Primāri	Līmenis 1 2 3 4	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (1. līmenis)	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (2. līmenis)	Zaļais karogs (3. līmenis)	Zaļais karogs un Ekoskolu vēstnieku statuss (4. līmenis)	Komentāri
	Sekundāri						
7.1	Vides kodeksa izveide		<p>1) Ekopadome izveido vides kodeksu, neiesaistot pārējo skolu.</p> <p>2) Skolēni ir informēti, bet viņiem nav iespējas vai viņi nepauž savas idejas un ieteikumus. Pieaugušie plāno un izvēlas idejas.</p>	<p>1) Ekopadome izveido kodeksu no savāktajiem priekšlikumiem.</p> <p>2) Skolēniem ir iespēja paust savas idejas un ieteikumus, piedalīties plānošanā, bet gala lēmumu pieņem pieaugušie.</p>	<p>1) Pēc rīcības plāna izveides, mērķu definēšanas un tēmas sākotnējās iepazīšanas, visai skolai ir dota iespēja izteikt priekšlikumus par rīcībām, vērtībām, ko vajadzētu ietvert vides kodeksā.</p> <p>2) Galvenā loma kodeksa izveidē ir skolēniem, bet pārējie skolas pārstāvji arī tiek iesaistīti.</p> <p>3) Ekopadomes skolēni ar pieaugušajiem kopā izveido kodeksu no savāktajiem priekšlikumiem un nodod to visai skolai apstiprināšanai.</p> <p>4) Visa skola katru gadu pārskata vides kodeksu, lai pārliecinātos, ka tas atbilst esošai situācijai - gada tēmai un rīcības plānā izvirzītiem mērķiem.</p>	<p>1) Pēc rīcības plāna izveides, mērķu definēšanas un tēmas sākotnējās iepazīšanas, visai skolai ir dota iespēja izteikt priekšlikumus par rīcībām un vērtībām, ko vajadzētu ietvert vides kodeksā.</p> <p>2) Galvenā loma kodeksa izveidē ir skolēniem, bet pārējie skolas pārstāvji arī tiek iesaistīti.</p> <p>3) Ekopadomes skolēni izveido kodeksu no savāktajiem priekšlikumiem un nodod to visai skolai apstiprināšanai.</p> <p>4) Visa skola katru gadu pārskata vides kodeksu, lai pārliecinātos, ka tas atbilst esošai situācijai - gada tēmai un rīcības plānā izvirzītiem mērķiem.</p>	
7.2	Vides kodeksa saturs		<p>1) Vides kodekss ietver vispārīgas frāzes, kas ir saprotamas tikai Ekopadomei. Tas neietver konkrētas rīcības vides situācijas uzlabošanai.</p>	<p>1) Vides kodekss ietver Ekoskolas pamatvērtības, kas ir svarīgas skolēniem un skolas pārstāvjiem, un galvenās rīcības, ko katrs skolā gatavs veikt vides situācijas uzlabošanai.</p>	<p>1) Vides kodekss ietver Ekoskolas pamatvērtības, kas ir svarīgas skolēniem un skolas pārstāvjiem, un galvenās rīcības, ko katrs skolā gatavs veikt vides situācijas uzlabošanai.</p> <p>2) Minētās rīcības atbilst gada tēmai un var palīdzēt sasniegt izvirzītos mērķus.</p>	<p>1) Vides kodekss ietver Ekoskolas pamatvērtības, kas ir svarīgas skolēniem un skolas pārstāvjiem, un galvenās rīcības, ko katrs skolā gatavs veikt vides situācijas uzlabošanai.</p> <p>2) Minētās rīcības atbilst gada tēmai un var palīdzēt sasniegt izvirzītos mērķus.</p> <p>3) Tas tiek formulēts, ietverot rīcības, ko vajadzētu darīt nevis nolieguma formu, ko nedrīkst, nevajag darīt.</p>	
7.3	Vides kodeksa saprotamība un atpazīstamība ¹		<p>1) Vides kodekss ir vispārīgs - nav skaidras saistības ar nepieciešamo rīcību.</p>	<p>1) Vides kodekss ir konkrēts, kodolīgs un saprotams Ekopadomes pārstāvjiem.</p> <p>2) Vides kodekss tiek vizualizēts u.tml. uzlabots, lai tas būtu saistošāks un interesantāks, būtu vieglāk saprast izvirzītās prioritātes.</p> <p>3) Vides kodekss ir izlikts uz Ekoskolas ziņojumu dēļa.</p>	<p>1) Vides kodekss ir konkrēts, kodolīgs un saprotams visiem skolas pārstāvjiem, kā arī vecākiem un skolas viesiem. To izlasot, ir skaidrs, kas jādara.</p> <p>2) Vides kodekss tiek vizualizēts u.tml. uzlabots, lai tas būtu saistošāks un interesantāks, būtu vieglāk saprast izvirzītās prioritātes.</p> <p>3) Vides kodekss ir izlikts uz Ekoskolas ziņojumu dēļa, kā arī katra klase to izliek savā telpā un citās labi redzamās vietās. Tas tiek izvietots arī skolas mājas lapā un popularizēts sociālos tīklos.</p> <p>4) Vides kodekss tiek izmantots gada laikā. Ekopadome un skolas pārstāvji seko līdzi tajā iekļauto pamatvērtību, rīcību ievērošanai, atgādina un aktualizē to dažādos veidos.</p> <p>5) Ekopadomes pārstāvji var izskaidrot vides kodeksa saturu.</p>	<p>1) Vides kodekss ir konkrēts, kodolīgs un saprotams visiem skolas pārstāvjiem, kā arī vecākiem un skolas viesiem. To izlasot, ir skaidrs, kas ir jādara.</p> <p>2) Vides kodekss tiek vizualizēts u.tml. uzlabots, lai tas būtu saistošāks un interesantāks, būtu vieglāk saprast izvirzītās prioritātes.</p> <p>3) Vides kodekss ir izlikts uz Ekoskolas ziņojumu dēļa, kā arī katra klase to izliek savā telpā un citās labi redzamās vietās. Tas tiek izvietots arī skolas mājas lapā un popularizēts sociālos tīklos.</p> <p>4) Vides kodekss tiek izmantots gada laikā. Ekopadome un skolas pārstāvji seko līdzi tajā iekļauto pamatvērtību, rīcību ievērošanai, atgādina un aktualizē to dažādos veidos.</p> <p>5) Ekopadomes pārstāvji var izskaidrot vides kodeksa saturu. Citi skolas pārstāvji zina, kur atrodas vides kodekss un kāda ir galvenā nozīme, vismaz daži rīcību virzieni.</p>	

7.4.	Vides kodeksa saikne ar mācību saturu ¹		N/A	N/A	<p>1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu (dažādos priekšmetos, klašu grupās), vides kodeksa satura plānošanā un/vai aktualizēšanā iesaistot pārējos skolēnus.</p> <p>2) Skolēni ,veidojot un popularizējot vides kodeksu, darbojas patstāvīgi, skolotājam iesaistoties pēc vajadzības.</p> <p>3) Mācību procesā tiek izmantots vides kodekss, aktualizējot tajā minētās vērtības, norādot uz ieradumiem, rīcībām, kas nepieciešamas, lai risinātu skolā un kopumā globāli aktuālās vides problēmas, sasniegtu rīcības plāna mērķus.</p>	<p>1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu (dažādos priekšmetos, klašu grupās), vides kodeksa satura plānošanā un aktualizēšanā iesaistot pārējos skolēnus.</p> <p>2) Skolēni ,veidojot un popularizējot vides kodeksu, darbojas patstāvīgi, skolotājam iesaistoties pēc vajadzības.</p> <p>3) Mācību procesā tiek izmantots vides kodekss, aktualizējot tajā minētās vērtības, norādot uz ieradumiem, rīcībām, kas nepieciešamas, lai risinātu skolā un kopumā globāli aktuālās vides problēmas, sasniegtu rīcības plāna mērķus.</p> <p>4) Vides kodekss tiek izmantots klases stundās.</p>	
Skaidrojumi	<p>1 – Lai atgādinātu, pievērstu uzmanību kodeksā ietvertām rīcībām, mēģiniet to integrēt mācību stundās, piemēram, sociālās zinībās analizēt, kas ar vides kodeksa rīcībām domāts un kā veicās ikdienā ar tā ievērošanu, angļu valodā tulkot un mācīties ietvertās rīcības vai vizuālā mākslā, datorikā padarīt to saistošāku, izdomātās rīcības vizualizējot, bērniem zīmējot logo u.tml. Regulāri pavērtēt, vai skolēni un citi skolas pārstāvji ir pamanījuši vides kodeksu, vai cenšas ievērot, kā izdodas, kā to varētu veicināt. Jāskatās, lai vides kodekss visiem skolas pārstāvjiem ir kā labs atgādinājums un palīdz sasniegt izvirzītos mērķus. Ekopadome var izdomāt un apkopot gala versiju vides kodeksam, bet katra klase to var pati vizualizēt, lai tas ir personiskāks un vairāk paliek atmiņā.</p> <p>Vairāk par vides kodeksa izveidi skat. Ekoskolu metodiskā materiāla 47. lpp.</p>						